

307550

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2. } ద్వైపట్టణము 1915 సం. డిసంబరు నెల 4 వ తేది శనివారము } NO 210
 సంపుటము. 2. } రాక్షసనామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౨౦

గాంధర్వ పూట
హార్మోనియములు

హిందూస్థాని కళాటక కీర్తి
 కు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా కాయ
 రు చేయబడినవి.
 1 సం. పూట రూ. 80-0-0
 2 సం. గారంటీ 2 సం. పూట రూ. 20-0-0 2 సం. గారం
 టీ, వై హార్మోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రో
 జలలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మాడగ్గరు 17-అ మొ
 దము అనేకయితర హార్మోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు
 లేకనే స్వయముగా హార్మోనియంవాయించ నేర్చుకొనుటకు
 తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమంత్ బళ్లారికృష్ణమా చార్యుల
 వారి నాటకపాటలు సహజము విశేషముగా భిన్నగుచున్న
 విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతును. వెల 2రూపాయల మా
 త్రము. రోగి, సింగర, రాతీ, సక్, హంబరు, ట్రయింపు
 లైకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.
 మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

ఈ నెల 15 వ తేదీనుండి మోటారుబండి పరీక్ష
 జూను ఉదయము ౫౦ 7-80 కు కాకినాడలో పరీక్షయనిసి
 పల్ కచ్చేరికి వెయటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ
 ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫౦ 9-40 కు చేరును.
 తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫౦ 10 కు బయలుదేరి ౫౦ 12-30 కు కాకి
 నాడ చేరును.
 మధ్యాహ్నము, ౫౦ 1-30 కు కాకినాడలో బయలు
 దేరి ౫౦ 2-50 కు చాగ్గూరాయ చేరి, తిరిగి ౫౦ 3-20 కు
 ఆక్కడ బయలుదేరి ౫౦ 5-0 కు కాకినాడ చేరును.
 రంగూను చేరుకలప అగ్రా పలకలు రవుకకట్టలు
 కమ్ములు వగయరా వూర్యముకంటె ధరలు తగ్గించి విక్ర
 యించుచున్నాము.
The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
 Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.
 ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, జ్వాలెం
 రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బుల
 పుట్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వ
 తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కి
 ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములం
 దొరకుట దుస్తరము. మా డిహాయందలి కస్త
 యం దితరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇ
 వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయ
 తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షిం
 నిజము తెలియగలను. అట్లుచేయుటవలన కలితి కన్
 దిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-
 అమృతాంజనం డిపో, వదరాన

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రూ. 3

{ 12-12401 తృప్తితోయే 2-12402 హే లోకా శృణుతి	రాగమాలిక	{ 12-12406 సమామి-నారాయణ	రాగమాలిక
	"	{ 12-12407 మీరసాగర-తరమ్	"
	"		
{ 12-12398 యువ్య-తె.యస్య-సగర	"	12-12404 ఆమ్నా-యభ్యాసన	
{ 12-12399 నానాధర్మేణ	"	12-12405 నందన-పరిహర స్థితిమ్	
	"		
{ 12-12400 కరచరణ	కంభోజి		
{ 12-12403 హే-రోహలక-హేకృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క దరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad
Spencer & Co. Ltd., Madras.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మాకు భూతభవిష్యద్గర్తమానముల నెరుంగు
రికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము
యరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము
మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి
మున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
యమ్యకముగల వారందరు వారి యాహులను,
భర్తృలితములను వెలిసికొనగలరు. దూరజేశముల
కున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు,
పేద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు చూ యద్దము
శ్రుతికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

ఇద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	5	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాల అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

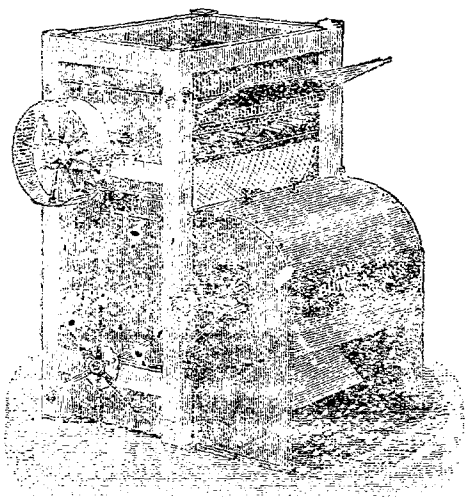
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

శేరు శేరగలను బలుచు

చూత నాశివ్యద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము శేరు శేరగలను పళ్ళు గొట్టుటకు
గాని యంత్రమునది. అందల పళ్ళు పలు గొట్టుటకు
నుభియగా బయలుపడు. బొంతాయి మదరాసు రాజధానలం
దన్ని భాగముల ప్రకృతికరమిది.

మాత్రమును గొట్టుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువాడు ఇంగ్లీషు
మాకు వ్రాయించును.

బైడె అందు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

“శబ్దకౌముది”

అను న కావ్య అంభోనిసుంటువు. ఇది శేబులో ఇముడ
గలది. ఇట్టిది శే తెక్కడనలేదు. కావున అపూర్వమైనది.
తల మిక్కిలి చక్కము. ఫలముధికము. ప్రతి రికి మొద. రి.
తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. కలయువా రిట్లు వ్రాయుడు.

యన్. వి. రంగాచార్యులు,

88, 6వ వాహుత్రిపుష్క వీధి, చెన్నపురి.

కాటోల్ పాడరు

నల్లలు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నులు చున్న గుక్రితుల
బుట్టించు వుండలను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

నోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహారవద్దాములకు చీమలును ఒడకటిండ్లయందు నల్లలను
దోచుటను, పుష్టకపేటికలను చిమలనుండి కాపాడును.

నోలువంజెట్టు:— టి. హర అందుకో,

16 చెనాబజారు నోడ్డు, మదరాసు

FOR XMAS AND NEW YEAR

FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black
grapes, Peaches, Pomegranates etc. of Superior quality
VEGETABLES—Fresh English Vegetables.
FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets.

Garlands for Presentation.

Also English Vegetable and Flower Seeds
Fruits, Plants Etc.

Price List And Catalogue With Illustrations
on Application.

N. RUDRAPPA & SON,

LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

THE (Phen 431)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS

BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this
Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application.

మదరాసు అందు సదర మహారాటా రైల్వేకంవెని, (లిమిటెడు)

(ఇంకార్పొరేటెడ్ ఇంక్ ఇంగ్లాండు)

మదరాసు క్రిష్టమసు పార్కువేమకలు. 1915.

1915 సంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో మద
రాసునందు జరుగగల క్రిష్టమసు పార్కువేమకల
సందర్భమున, నీక్రింద వివరింపబడిన స్టేషనులనుండి
మదరాసునకు మూడవతరగతి రైల్వర్ (తిరిగి
యింటికి బోవుటకు సయితము యిచ్చు) టిక్కెట్లను
మొయలు, ఎక్స్ ప్రెసు, బండ్లయందు 1 $\frac{1}{2}$ ఛార్జీకిని
యితర బండ్లయందు 1 $\frac{1}{2}$ ఛార్జీకిని, యివ్వబడును.
గూడూరునుండి, విశాఖపట్నమువరకు నుండు

స్టేషనులలో (రెండు స్టేషనులయందు సహా)
రేణిగుంటనుండి రాయచూరువరకు
కాటూడినుండి బెంగుళూరు సిటీవరకు
హోస్ పేటనుండి మచిలీ వట్టణమువరకు
హిందూపురము నుండి గుంతకల్లువరకు
ధర్మవరమునుండి పాకాలవరకు
బొమ్మసముద్రమునుండి కొండగుంటవరకు
పైజెప్పబడిన ప్రకారము రైలుచార్జీల గాక
పార్కువేమకలకు పోవుటకు రుసుముక్రింద నాలు
గణాలు కలిపి వసూలు చేయబడును. ఇయ్యబడు
టిక్కెట్లు ఈక్రిందిరీతిని మూడు భాగములను గలిగి
యుండును.

మొదటిభాగము బయటి ప్రయాణమునకు,
రెండవభాగము 1915 సం. డిసెంబరు 27 వ తేది
లగాయతు 1916 సం. జనవరి 1 వ తేది వరకు
(రెండవభాగము సహా) జరుగు వేడుకలలోనే గాన
రోజుననైన పోవుటకును

మూడవ భాగము తిరిగియింటికి బోవుంపు
డువయోగించు కొనుటకును

బిడ్డలకు రైలుచార్జీమాత్రము పెద్దలకుగాను
సర్దుయింపబడిన సహాయపురేటులో సగమును
పార్కువేమకలకు రానిచ్చుటకు రు. 0-4-0 లును
కలిపి వసూలుపరచబడును.

ఈటిక్కెట్లు 1915 సం. డిసెంబరు నెల 25 వ
తేది మొదలుకొని 1916 సం. జనవరి 1 వ తేది
వరకు (రెండవభాగము సహా) అమ్ముబడును. 1916
సం. జనవరి 5 వ తేది అర్ధరాత్రివరకు తిరుగు
ప్రయాణమునకు అక్కరకు వచ్చును.

గోరోజనము తులం రికి రెంంం
కుంకుమపువ్వు తులం రికి రూ. 2-0-0.

రసభవము లులము 1-కి అణాలు 0-10-0
అప్పుతాంజనము రికి, 7, తిరువెట్టివీధి మదరాసు.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు

టాన్ గైరోను వింపిన నీరుతోడుయంత్రము

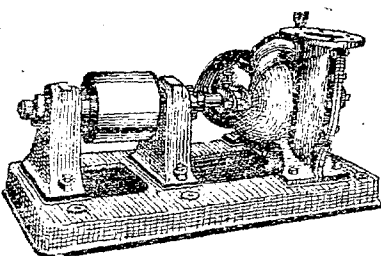
(పంపు లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

పైపు “A” పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహపాపయోగమునకును,

తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల

సినచో క్రిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు.

ఓక్స్ అందు కంవెని లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

V

వీరేశలింగ కవిసమాజము.

అయ్య,

I

ఒక పిల్లవాడు తప్పిపోవుట.

అయ్యో, మాటికిదు తాలూకా, ఉయ్యూరు పోస్టు కాటూరు
 గ్రామ నివాసి, కాటూరు వీరరాఘవరావు ఆరు ఓడి తక్కువముల
 పిల్లవాడు కార్తీక కుద్ధ చతుర్దశికోజున ఎరకి చెప్పమంద
 ప్తానియెను. పిల్లవాడు ఎర్రగ నుండును. క్రాపింగు తల.
 పిల్లవాణ్ణికుడ నున్నది. పొట్టిగ నుండును. తొడవిడ పుట్టు
 మచ్చయన్నది ఎడమకారి యయిదుప్రక్కలు గోల్లండవు.
 ఈ పిల్లకాని చూచినవారు నాకు తెలియజేయుటకు కోరు
 చున్నాను.
 కాటూరు. కాటూరి వేంకటేశ్వర రావు.

కాటూరి వేంకటేశ్వర రావు.

సాతు ఇండియా సంఘపు ప్రదర్శనము.

అయ్యో,
మద్రాసు పీఠిల్ల పాఠశాలలో వై ఆస్సినీయేవక
వారి అధిపత్యము క్రింద యీ సంవత్సరము డిశంబరు క్రిస్ట
మస్ నెలవులలో జరుగబోవు ప్రదర్శనము, అటలు, పాఠశా
లేర్, మొదలైన విసోదములకలన వచ్చెడి సామూహిక మద్రా
సు యుద్ధనిధి కిచ్చివేయటకు నిశ్చయింపబడినది. గతవర్షముగా
రింజుటకు సమ్యక్తింది, ప్రదర్శనమును నిర్విఘ్నముగ జరుపుటకు
బ్రహ్మాండమయినవన్నారు. కావున ప్రదర్శింపదగిన కేలిపనులు,
వ్యవసాయపు వస్తువులు, కస్త్రులు, బొమ్మలు మొదలగు
వింత వదార్థములు, డిశంబరు ౧౯ వతేదీ లోపుగ, మాకుగాని
కమిటీ వైరుమనుగారకు, ఎన్. డి. పియర్సు వారచారికిగాని
కంటే, ఈ ప్రదర్శనము జరుగదముగ జరుగునటుల జేయ
బ్రాతిరులు.

గూడూరి లక్ష్మణాచార్య,

ಪೆಜಿ ೨೩.

శ్రీకటరీ, యుద్ధనిధి.

III
“కరణ కమ్యోసభ”

అయ్యో,

కరణ కమ్మె లనగా నెరు? వైదిక బ్రాహ్మణులలో
మూలకలవాడు, వెల్పాడు, కరణకమ్మె లని భేదములు గలవు.
కరణ కమ్మెలలో, కురువేడు, ఓంగోరు, బలగలవాడు, కండీ
లని మరి నాలుగు భేదములు గలవు. మూలకలవాడు, వెల్పాడు
బ్రాహ్మణులలో కొందరు వంశాచార ప్రకారము వైదిక
కృత్రి నవలంబించియున్నను కొందరు రాజకీయ విద్యను వారి
వారి శక్తికరమైన సార సభ్యసించియున్నతో వ్యోగములను చేయు
చున్నారు. కాని వైదిక జెప్పిన కరణకమ్మె వాటివాడు వారి
తెగలోనే, ప్రసాదావారింపిరిరి భేదముల నెంచి, వికరుణ్య
హింసజేసి, విద్యావిహీనులై, వైదిక కృత్రియ గతిగలవారై
అందునాను సంహారతేక పేదటికముతో కాలము గడపు
చున్నారు.

ఈ కరణకమృత దుస్థినికే నాచి పరితాపము గల
వారై, కరణకమృతెగలొనినా రొకడు వగులను 20వ డేని
చెప్పవట్టణమునా నొకపథము నానించి “కాన్యనిర్వాహక” పథ
నొకదాని సేర్పాటుం జేసిరి. కరణకమృత వీర విద్యార్థులకు
గాను చందాధుము కనూలుచేసి, విద్యార్థి తేతనమునకుగాని,
భోజనమునకుగాని సహాయము చేయుట కరణకమృతలతో ననేక
భేదములు లేక ఒకజాతి విరమత్యుతి కల్గియుండుట సభ
యొక్క యుద్దేశముయి చిత్తూరులోని కరణకమృత ప్రముఖు
లు నగులరు 28 డేని నామంబ్రం 6 గంటలకు “జవకాలలో”
సభచేసి చిత్తూరులో నొక ఉప సంఘ సేర్పాటుచేసి
ఆ ముత్తుస్వామయ్యగారిని అగ్రాసమాధిపతిగాను, యస్.
శంకట రామయ్యగారిని కాన్యదర్శిగాను, జి. వెంకట్రామయ్య
గారిని త్రైపాదిగాను నియమనముం జేసిరి. కరణకమృత
తెగతాంబదనును ఈసభన వాగిచారి శక్తికొలది సహాయముం
జేసి యీ సభయొక్క అభిప్రాయమును సరిపేర్క గలంచులకు
కోరుచున్నాను.

ఎన్ . వెంకట రామయ్య.

IN

ಲಿಪ್ಯ ರಾಯಕವಿ.

అవశ్యం,

ప్రతిముత్య గురజాడ అప్పారావు పంతులు బి. ఎ. ఎఫ్. ఎం. యు. గారు కీర్తిశేఖరైరవ సంకతి మీ పత్రికా మూలమున వివి విచల విచారింబడితిని. పంతులుగారు నాకేప్పటికే పది సంవత్సరములనుండి ఆత్మ్యంత ప్రేమమిత్రులు. గత ఆంధ్రమహాజన సభా నివేదికలలో వీరు విశాఖజట్టలు సమద్ర తీరమున బౌద్ధధర్మన చేయును లేనలేని స్థితిలో నుండగా నేను చూచియుంటిని. ఆసమయమున వీరు నన్ను చూచుట తోడనే ఆంధ్రమహాజన సభావిశేషముల నెంతో యంతాసముతో నన్నిడిగి యుండును. వీరు ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రములను సంకతి వ్యాకృతులు లేలేనిది. తాము విక్రమిల్లి అవహా యస్థితి నుండుననియు కొంచెము నెన్నుచి కలుగుటతోడనే ఆంధ్రోద్యమమును గురించి తీవ్రముగ పరిశేయ కలదితి మనియ నాతో నెలవిచ్చి యుండిరి. అంతియగాక ఒకమాస ము లోజుల క్రిందికి వీరికి కొంచెము నెమ్మది కలుగుచున్నటుల వ్రాసిన యుత్తరము నాయెదుట గలదు. ఇట్లానచంద్రులు నుండెడినారు తమ నాతోపు గ్రంథములలో కలింగజేత చరిత్ర పుకటింపనైయున్నారమని వెల్లడించి పిదప వీరిని నేను కలిసికొని నపుడు తమకు విజ్ఞానచంద్రిక వారికి కలింగజేతచరిత్ర పుకటింపుటకు కుదిరెడి కాదనియు కలయునేని మీ కిచ్చెదమనియు నెలవిచ్చి యున్నారు. తమ గాయా సంవత్సరారంభమున గ్రంథ మొత్తమునయినదని నేను వ్రాయగా తాము కొంచెము జబ్బుగానుంటిమనియు స్వరసా కొంత భాగముయిన పూర్తిచేసి సంపుటమనియు ఫిబ్రరి ౭ నకు లేచి వీరు వ్రాసిన యుత్తరము నాయెదుట గలదు. ఇంతి యంతాసముతో గ్రంథమును పూర్తిచేయవలచి యీ మహాత్ముడు కీర్తిశేఖరైరవకు ఆంధ్రులమరద్యులను సకతీరణ. వీరు బంధుమిత్రులేనైన గ్రంథమును పూర్తిచేసినచో నేను ప్రకటింప సంసిద్ధుడనై యున్నాడను. వీరి క విత్వాదులను గురించి మీ పత్రికాముఖమున వెల్లడించి యే యున్నాడు. విజయనగర సంస్థానమునానికి వీరు చేసిన మహోపకారములన్నియొగలవు. వారిసంస్థాన మిప్పటికిని మహోన్నతదశనా నుండుటకు వీరికముఖ్యకారణులై యున్నారు. వీరికి డా. బి. ముతో అవసరము లేదు. ఈ మహాత్ముడు ఆంధ్రదేశోపకారి నాగాడెಂಬదను వీరి కౌశమాత్రిముకు పోకరాదు. ఇట్టిమహావీరుడుకు పరలోకమున కేగుట, విజయనగర సంస్థానమునకును ఆంధ్రదేశమునకును ఆంధ్రమాతకును కుడిపాదము పడిపోయి దని చెప్పిన హాతీతీయోకే కాబాలకు.

వత్సనామ రామ జగపతివర్మ.

మూలాది ౭

అయ్యో,

నవంబరు 24వ తేదీ వారం ప్రకారం భీమవరమునుండి వై
శిష్టిక కేంద్ర ప్రాజెక్టుకు వాచితో దానిలో "మండ్రెను
మించి చెడ్డలను గమనించి ధర్మకర్తలు సంపరిచెదరు గాక
అని వేడుచున్నాము" అని సాహసించి ప్రాసించున్నారు.
అంధిదేశ మంతటను సంబంధించి యీ దానముల విషయ
ములో మీ లేఖకుడు శ్రద్ధవహించి సుపరదేశము జేసినందులకు
ధర్మకర్తలను గిరియైన నానమృతము. ఈ విషయములూ
ధర్మకర్తలు మంచిచెడ్డలను గమనించును వ్యవహరించిన నా
యనభవమునుబట్టి నేను జిస్సుగలను. ఈ లేఖలో నుదాహరింప
బడిన వింజయూరి వేంకటరమణయ్యగారి భూములలో నాకు
సంపత్తిరహసంబి సంబంధమున్నది. నవంబరు ౧౫వ తేదీని
యీ భూముల వలయు సమయములో భీమవరమున కొవ్వూరి
ఆద్యయ్య రెడ్డిగారితో వారి అంతరంగియవయ గానుండు భాగ్య
ము నాకు కలిగినది. అందువలన నీ విషయమున నేను యింకా
మును ప్రాయశలను. ఆద్యయ్య రెడ్డిగారు యీ ధర్మ ప్రతిష్ఠాప
నలకు తాము ధర్మకర్తలలో నొకరగుటవలన తమపై నొక
గొప్ప బాధ్యతయున్నదయి దానిని సుపరతిష్ఠాపనగల
సామర్థ్యమును ప్రసాదించునునియు సర్వదా భగవంతుని వేడు
చున్నామని యెటులనో యొకరితీని తమవని జేసి లేట
జడుదడిని కలంచుచుండుటలేదని నారు యీ భూముల విషయ
మై పడిన శ్రమవలన మునియి దెలిసికొనవచ్చును. ఇందుకొరకే
గదా యీయన విశేష ప్రయాసనుకొల్పి భూములకు స్వయ
ముగా జూచియు రైతులను వాకలుచేసియు భూముల సేతి
గతులను గవి జేసిరి. వారి స్వంతమున కీ భూముల గొనవలంచి
రెని వారికి శ్రమపడియుండని వారి నెఱిగికొను చెప్పు
చున్నాను. ఆద్యయ్య రెడ్డిగారు వ్యవహారదక్షు లనియు లక్ష్య
కొని భవముతో వ్యాపారము నడుపుచున్న రనియు అరిక
మొందును అట్టివారు లొందరనిది యే కార్యమున జేయును.
ఇదివరలో జేసియుండలేదు వైని పేర్కొనబడిన భూముల
విషయ విషయమై భిష్ణాభిప్రాయము అందిన నుండుగాక.
ఆద్యయ్య రెడ్డిగారు సమర్థతతో ధర్మకర్తలయ్యియు నిర్వహించు
విషయమున సభిప్రాయభేదము అందెరాదు. అంధిదేశముతో
వాటు. మీ బలలేఖకుడు. వారి కార్యదక్షిణమును సమ్యక్
యించవచ్చును.

చెరుకువాడ సూర్యనారాయణరావు.

కలకత్తాలో దానము.

పోలీసు వారిని తుపాకీతో కాల్చుట.

నంటవాడు దెబ్బలవలన చనిపోవుట.

బుధవారము రాత్రి 10-30 కుమిమములకు కలకత్తాలో యిరుముక అనాచక దౌర్జన్యము జరిగినది. పుద్గోవకన దానోలీను ప్రేమనుకు సంబంధించి ఒక కానిస్టేబులు, నెయింటు పాలు పాతకాలకు సంబంధించిన ఒక కంటవాని సమస్యలకు గోడ్డు సమీపమున్న సర్పెంటయిరు సందులో హంతకులైన ధో పిస్తోలుతో గొట్టిరి బుధవార మధ్యమధన పోలీసువాడు సర్పెంటయిరు కంఠాని 77వ గృహమునుగోధించి మార్కురు బంగారీ ముదకులను పట్టుకొనిరి. ఇక్కడ పిస్తోళ్లు, తోటాలు దొరకినవి ఈగృహమును పోలీసువారే కాయచున్నారు.

పిస్తోలు కాల్చుట.

ఇ-టికకరకు "కల్లప పాదకు" అను కానిస్టేబులు కాపు కాయచుండగా, రాత్రి ౧౦-3౦ కుమిమముల కిద్దరు ఇంటిని సమీపించి, కానిస్టేబులు సంగతి కండ్లకును గుర్తించుటకు పూర్వము, బంగారీ ముదకులతో నొకడుకిస్తోలును వారుచేసి రెండు తూటాలను కదలెను రెండు గుండ్లకు ఆచరదృష్ట కంతునికనుకు న ను తిగి తిగి వది. హంతకులు పారిపోవు నప్పుడు నెయింటు పాలు పాతకాలకు సంబంధించిన కంటవాడును, మరియొకడును ఆ ప్రాంతమున కేదయిచుండిరి. వారానంతకును పట్టుకొనుటకు యత్నించుచో తదో నింతరకు తెలియలేదు. ఏమైనను వారు కేకలుకేసినట్లు చూడెను కనబడుచున్నది. తమ్ము పట్టుకొనుటకు వచ్చుచున్నారని హంతకులకుమానపడి, వారు వాణు గడుగులు ముండుకుచేసి తదో హంతకు దోకడు పిస్తోలు దూకి, పేర్చిల్చగా పోలి కడుపునొత్తెగిరి, కంటవాడు నేల మీద కూలెను. రెండవవాడు దైవానగ్రిహవలన తప్పించుకొనెను. "సంజులు గొందులు" అంటే హంతకులు పారిపోయిరి.

హత్యజరిగినసంగతి తెలుస నే సమయముల హత్యపించి పోలీసు నాకు సర్పెంటయిరుసంబుకు వచ్చిరి. పోలీసుప్రేమను హత్యజరిగిన ప్రశ్నేయనకు ౨౦౦ గజముల దూరములోనే యున్నది. దెబ్బలతిగిన కానిస్టేబులు, కంటవాని, కాంతెలు వైద్యులకు తిక్కినపోయిరి.

ఉదయమున పట్టుకొనుటకైన బంగారీలకు కృష్ణనగరు బండిపోటుతోన, కాగ్నూ తాళినుపిధికి జరిగిన బండిపోటుతోను సంబంధమున్నట్లు పోలీసు వారు తలచుచున్నారు. ఇంతరకు సమీపిపోట్ల సందర్భములో వీరితో నయదుగురు దొరకిరి. కాగ్నూ తాళిను పిధిలో పోయిన బ్యాంకునోట్లవాడ తెలియట లేదట.

హత్య జరిగిన ప్రశ్నము.

సర్పెంటయిరు సందులోని 77 వ గృహము రెండంతకులమేద. ఇంటిముందర సందుచాల ఇరును. కొంచెము దూరమున దీపపు స్తంభమున్నది. ఇందువలన నీచు ద్వారమునకె దుగుగ అంధకారముగ చూడదయి చెప్పవచ్చును.

దూరదృష్ట కంతుడగు నాకానిస్టేబులు అప్పుడే తిండితిని బయటకు వచ్చి సమస్యకుగగ్గ నిలుచొందుండగా ఇద్దరు ముందుకు వచ్చి రెండు బాతులువదిరిరి. కానిస్టేబులు నేలకూలెను. హంతకులు ఇ-ట్లోదూరి. పిస్తోళ్లు కనీస ధ్వజని కంట వాడును మరియొకడును కరిగెట్టుకొనివచ్చి ఇ-ట్లోకి వెళ్లగా, వారిమీద పిస్తోళ్లనుచేసి హంతకులు బొబబాకుపిధిపై పుడు పారిపోయిరి.

ఈ పరియంతయు రెండునిమిషములు జరిగిపోయినది. ఎంతో నేత్ర పట్టలేదు. పిస్తోళ్ల చప్పుడు విని సమీగురు బయటకు వచ్చి చూచునప్పటికే హంతకులు మానుమై పోయిరి. యెట్టుకట్ల సమీకురు వచ్చినప్పుడు చాలసంతోషము కలిగింది. కాని ఎంతో దుర్భాగము చేసింది తొలకిరి తెలియను. ఏమి చేయుటకును సమయము మించిపోయినది.

కిస్తోలు(పిస్తోలు) చప్పుడు గొట్టికొనుములొకడు సమస్యలను గొట్టుకొనిపోలీసు ఉద్యోగులకు చుకించి వెంటనే హత్యజరిగిన ప్రదేశమునకు వచ్చిరి. పోలీసు కమిషనరుకును, తదితరులకును తెలిపిపోయినప్పుడు సంగతి తెలియజేసిరి. కాగ్నూ లెక్కలు, తాళును, పోలీసు, హైక్వమున్నును పోలీసు ఉద్యోగు లక్కడకు వచ్చిరి.

కానిస్టేబులు గుండ్లదెబ్బలు రెండును ఊడికిత్తులలో తిగినవి. శస్త్రముచేసి గుండ్లవలయుటకు వీలులేదు. పాపమాలికు చాపు బతుకులతో నున్నాడు. కంటవానికి ఒక మోస్త్రుగా నున్నది.

హంతకులలో నొకనిని నేకు గుర్తింపగలవని కానిస్టేబులచున్నారు. హంతకుకు పొట్టిగనున్నాడట. మూలకాయుడట అందముగ నున్నాడట. తెల్లనిబట్టకట్టకొని తెల్లచొక్కా తొడగుకానట. నిన్నలేవరకు పోలీసువారెరిగి పట్టుకొని నట్లు లేదు.

ఈసంగతి నే యెడెడ్లకిండుట ౧౦౦౦ వ సంతకర్తము సంబంధము పోలీసు ఉద్యోగము వాస్తవిక పిస్తోలుచేసి హత్య చేసిరి. ముజఫరుపుర యాలోక స్పెషిగారి భాగ్యమిదల మారుచువిదకు, బాంబుకేసి హత్యచేసిన ఖుదీగాంబోనుకు పట్టుకొనుటకు వాస్తవిక గారు చాలసాహాయ్యముచేసిరి. ఉద్యోగాభివృద్ధిచేసి వీరిని కలకత్తాకు బదిలీచేయగా మారుకు లీసుకునానే హత్యచేసిరి.

అధికాయుచెప్ప సంగతులు

అధికాయులిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. ముగళవారము తెల్ల వారు యూమున సర్పెంటయిరు సందులోని ౭౭ వ గృహమును పోలీసు వారు గోధించి, మార్కురు పట్టుకొనిరి. సరేంద్ర బాధగోను చాద్రీయనకడు వీరిగా నొకడు. వీరిపురు బుడిపోటు సందర్భములో నెని పట్టుకొనకలెనని పోలీసు వారు తెలుచుచున్నారు. మరియొక కాజీకునేరము సందర్భములోమాడ పెదకుచున్నారట. ఒక పిస్తోలును, కొన్నితోటాలను వీరిదగ్గర దొరకినవి. ముద్దాయిలు రిమాండుగా నుంచబడిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

వైద్యుగ్గరి పట్టుకొనిన ఇంటిముందరనే బుధవారము రాత్రి ఒక కానిస్టేబులు పిస్తోలుతో కాల్చిరి. సరేంద్ర బాధుకు పట్టుకొనబడిట్లు తెలియక నాకు యాదుటై వచ్చుచుండిన ఇద్దరు బంగారీ ముదకు లీతురంతయు చేసిట్లు తోచుచున్నది. ఇల్లు భారీగ నున్నది. కాపుర మెరుకులేదు. కంటవాడు ఓడ్రుకు. రెండవవాడు చుమాన్యదీయుడు. వీనికురిందిఅమాకి ఇచ్చువాకిలిగ్గించి యూయలు బహుమాన మిచ్చుచుకుని పోలీసు కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి.

కంటవాడు - నిపోవుట

తరువాత కంటవాడు దెబ్బలవలన చనిపోయెను. కానిస్టేబులుసంగతి నిర్ధారణగచెప్పటకు వీలులేదు.

సాష్టాంబును పననుండి తొలగించుట

కలకత్తాలో ప్రాంతకాలమున ప్రకటించబడుచున్న ప్రతి కలలో నొకదాని కేదౌర్జన్యమునకు సంబంధించిన సంగతులను తెలిపించునట్ల ఒకయుగోపియును సాష్టాంబును పననుండి తొలగించిట్లు తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రవిద్యార్థుల సభ.

విన్నటిరకము సాయంకాలము 5-3౦ గంటలకు కల్లెలు పూర్ణాపూర్ణ నాగభూమి విద్యార్థులసభ యొకటి లగిస్తూప్రతి పురాణం నాగభూమియు పంతులువారి యాధిపత్యముకింద జరిగెను. ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభాసభ్యకలకు గురించిన యవస్థాకము ములిగిమే నడుచునట్లు మొదట సుద్దేశింపబడినను ఈయధ్యయన యాంధ్రీకేశముకు శ్రీ గురువాడ అప్పారావుగారి మరణమువలన గలిగిన కష్టమునుగురించి సభవారు తగయట కర్తవ్యమైనందున అధ్యక్షులు ఆప్పారావుగారి మరణమునకు సభవారు చింతింపు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలిపజేయుచున్నారన తీర్మానము నాపహించిరి. ఆ ట్లుపహించుటలో శ్రీ అప్పారావుగారి విద్యార్థిలావను గురించియు వారి కలితాశక్తిగురించినయు నాగభూమియు పంతులుగారు నొక్కే వక్కాటించిరి సభవారందరకు మానమున నిజవంటి తీర్మానము నంగీకరించిరి. ఈతీర్మానానంతరము గా. మాసభ్యక్తమరావుగారు ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభాసభ్యకలకుగురించి యుపదేశించిరి. సామాన్యముగా విద్యార్థులు తమకు విద్యార్థులకులలో కలుగు కష్టములనును బ్రయించుకొని వెనాకి మెలగెట్టుకొనుట యనగా దేశమువిద్యార్థి మహాసభాసభ్యకలకునకు గల కాగజములలో కిక్కటి యని యంగీకరింకలవలె యున్నను అదియే కారణముకాదనియు గాని వివిధ యుగళ కారణము చేయ న క స ర ము లేదనియు వాస్తవ్యు వారు ఇంతకు పరిబలతర కారణములకలవని తెలిజేయువారైరి. విద్యార్థిదళము నానా కళములలో నానా కాలములందు నిధింపబడిన విద్యార్థుల నానానింతుట ముంది. ప్రాచీన గ్రీకునందలి ఆధ్యాత్మిక రాజులలో నేమి మన దేశమున నేమి విద్యార్థిదళము వానానకు కలితము కలుగు ఏన్నది యుండినది. వాక్యార్థకళములలో

విన్నటికిని విద్యార్థి రాజకుమారుడైనను విద్యార్థులలో మొగి కిక్కురి నందలవననున్నాడు. ఇట్టి విద్యార్థులకు కారణము చేయియును తమ విద్యార్థిదళము తీరితమంతటికిని బనాది. తీరితమన నెరుగునను సర్వోష్టములను నెదుర్చుటకరిగిన మహోద్ధాత్యము, విశ్వలక్ష్మము, విమలశ్రీకారము మున్నగు గురుజులులను నచ్చట నేర్చుకొనవలసియున్నది కావున విద్యార్థిదళమున సరియైన అనుభూతి కిక్కురియనియే యుండు. మనపూర్వీకులు విద్యార్థిదళములో నట్టి కిక్కురించి యుండుపుని శస్త్రకర్తలను విద్యుంభింపజేసి రిమావారి విమలభోగము లభింక నియమించుచుండిరి. విమలనాంధ్ర ఆపటికంటె నిష్కడు ఎక్కువచుకనరము. లేకున్న మన మింతోమున ప్రత్యేకబాధిగా నుండువలయు- కాని విమలనాంధ్రకు పూర్వచేరికొనుటకు అర్హుని నియమని కలితముకలిగెను. మన దేశమున కరిగెను లిక్కుడు విపరీతములయున్నవి- ఉపాధ్యాయ విద్యార్థుల సన్నిహిత సంబంధమునకు నెడము తగలలి కండుల పరామరీక యంతకంటెను కానము. విద్యార్థి మహాసభములలో స్వతంత్రము. వ్యయమునకా కారితలేదు కనరము చేసికొనుటకా మిలిలేదు. దండుగమరీకమా పెరిపోయినది. భోజనవిమలమున నేమి, కస్తూరధారవిమలమున నేమి, దుష్టనాంధ్రవిమలమున నేమి రెండులొకడించినసాము, నా కళ్యపుచ్చ విద్యార్థులపాపాభ్యము కుడిచిపోయినది. ఇట్లపరిణతులలో పెరిగిన మనరొకటి తీవ్రమైనదనియు సాగియుటగా సుపాదంబు కత్తిలేవారై విద్యార్థులుగా మూకకట్టికొనిన దురభ్యాసములకు వీడలేక తమకలకును న్యసామయనకు గద్ద చింతల వెంచి తప్పుచారులబట్టి కేరొమ్మదాములని యన్నారు. ఈ విధముగా విమలములు మన దేశమున కలకిండులైనవి. ఇట్టి కిక్కురి మానుటకు విద్యార్థులకలకులలో నేర్పునట్టి కలవీయు గ్రంథముల విజ్ఞానము మాత్రమగాక సాంఘిక, రాజకీయ, నైతికాదర్శములకు కట్టింపుయనవలయు. వారిలోనే అచ్చటచ్చట నిదర్శనాకాంక్షులగువారి కలరు వారిప్రవర్తనలభావము ఇతరులకు కలుగుటకు విద్యార్థులలో సంగీభూతమువిద్యార్థులసమూహమునకువలసియును ఈసర్వకలక్ష్యములలో నామకుల సానుభూతిసాహాయ్యములను నేటిపాదులను రేపటిపాదులను కప్పరమై యుచునదియు నీటిగానుపగనీంచి మాసభ్యక్తమరావుగారు యుగించిరి. వీరవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభాసభ్యకల నంగీకరించు నీ కలములని ఆంధ్రవిద్యార్థులు అట్టిసభసమూహకలకులకు తిగిన పరిశ్రమ చేయువలసివదని కోరుచు విన్నటిసభాసభ్యకలములు చేసిరి. ఆ తీర్మానముకు చావలి వెంకకృష్ణయ్యగారు వరకమించిరి. ఇరుకంటి శ్రీరామయ్యగారు బలవదించిరి.

ప్రహ్వశ్రీ పురాణం నాగభూమియు పంతులుగారుకుద పన్నునించుచునాటి యవస్థాకములను ప్రకటించి విద్యార్థులు యుగముగా గమనింకలచుంకే మేదియు పూర్వపు సాధుజీమును మానరాదనుటయే మని నొక్కచెప్పిరి. ఇప్పటికాలమున దగిన యాకర్షణలను స్వీకరింకలవలె నున్నను పోలీసులలో నెయ్యది యామాదగ్గములను ఫలింపజేయుట నొద్దునో యాలోచించి నిశ్చయించుకొని అపదములను నేపరిస్థితులకు సమన్వయముచేసికొనుచు ప్రతినివలసియుండుని తెలియజేసిరి.

అధ్యక్షులకును సభవ్యాసభ్యకలకును కందవము లిప్పించి సభ ముగిసినది.

మదరాసు అందు సదరక మహారాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్. ప్రకటన.

189౦-వ కెంబర్క్, రెండుశేషాత్తు ౨6-వ నెంబర్ సెక్స్ క్లయొక్క విబుధత ప్రకారము 191౨ సంవత్సరము డిసెంబరు ౨౭ 1౩. తేదీ మొదలుకొనలము ముగియు దినము నతకు ప్రతి దినము గంటలసంచి రుప్రక్ వివాదాన్ని ను గాల్చి కాలవారినల అనేకవిధములయిన దావాలేసు సానునులు బహిరంగముగా సెంట్రల్ డివైజన్ వద్ద నలవేయుబడురు.

ఏలముచేయబడు సరకుల చాలితా మహిరా అందు సదరక మహారాటా రెండు శేషాత్తు జనర ప్రాధికారము నేజరు ఆఫీసుగా పుచ్చుకొనవచ్చును

మన గవర్నరుగారు తంజావూరు కిరుచునా
పల్లి జిల్లాలలో పర్యటనము చేయుటను జేసి సామాన్యముగా తెలియని శా. శివస్వామయ్యగారి ప్రజాహిత పరిశ్రమ బయటపడినది. తిరుకాటు పల్లి యనునది యొక పెద్ద గ్రామము. రైతువృత్తి నున కైదుమైళ్ల దూరమున తంజావూరు కిరుచు నాకల్లిలకు మధ్యదాని నున్నది. ఆ కరిసరము లలో నెన్నియో చిన్నచిన్న యూళ్లున్నవి ఈ యూళ్లనుండి విద్య గడించుచువుత్తము జాలుగు తంజావూరుకొ తిరుచునాపల్లికొ పోవుచుండుట సంభవించు చుండెను. శివస్వామయ్యగారు ఆట్టి యనను కూలమును బాపుటకునై పదిసంవత్సర ముల క్రిందట నీ సామాన్యముగు తిరుకాటిపల్లియం దుండిన స్వల్పవిద్యాలయమును తమ విచారణ క్రిందికి తీసికొని క్రమక్రమముగా దాని నభివృద్ధి చేసికొనుచు వచ్చినారు. ఇదిచరకు నీ విద్యాలయ మునకునయ శివస్వామయ్యగారు లక్షరూపాయ లకు పైబడి న్యయముచేసి యున్నారు. ప్రతిష్ఠా పన విరాతంకముగా జరుగుటకు తగిన మూలధన మును వికముందు ఇయ్యనున్నారు! తాము సంపూర్ణముగా నితరవిధముల పని కలవారయ్య ను నొక్క విద్యాలయమును తమ యధీనమున నుంచుకొని ఇంతకాలము దాని మేలుకీమలను కనిపెట్టి స్వంతధనమును విస్తారముగా కట్టుచేసి ఇంత పాటుపడుట నిజముగా శివస్వామయ్యగు వంటివారి యెడల విక్కిలి ప్రశంసనీయము. ఉత్తమ పదవులలో నుండు హైందవు లెల్లరును నీరీతిగా తమ సామాన్య దినచర్యతో గూడ మరి యొక ప్రజాహిత కార్యమును గూడ నొప్పేర్తులేని నున కెంతోలాభము సమకూరుననుటకు సంభాములేదు. జీవయాత్రయం దట్టియనుబంధప్రయత్నము పెట్టుకొనుటచేత దేశోపకారము మాత్రమే కాక స్వోపకారము కూడ కలుగునని ప్రాయశఃగి యున్నది. దినచర్యలో నిర్బంధముగా నిర్వహింప

ఇట్టివల యొన్ని తే గాని చక్రవర్తి ను గుఱుకొని గ్రహ
స్థములు జరుగుచున్నవల సార్వభౌ మాచంద్రములు చదివి
యే యాశ్వాసం నేటితంత్రీవార్త నుగియుక్కుటి ఇంకొక
భద్రముగానూడ ప్రబావత్రాణమునకు భంగమును తూచిదు"డి
తనటింపబడియున్నది. యొన్ని తే గానికి నొకవిధ్య కలదు. ఆ
విధ్యను ఇతివరకు క్షిప్రీశా సామ్రాజ్య సింహాసనము పట్టిపెంచి
యొంపివరాజపుత్రుడు వివాహమాడ నున్నాడట. ప్రాచీన
రాజ్యవంశమును తన వంశములో పెంపేసి సామ్రాజ్య విశా
రంధనులకంటె శంతతికి సంపాదక్లు భేషవలె నననూనా
యొన్ని తే గానికి జనియించితేనో ఎవరు చేప్పగలరు? అట్టి
చక్రవర్తి చీవాటయొకటి బుసారించునా?

మంగళ వారమునాడు మనవిమానములతో ౨౦ విమాన
ములు మిరాస్సింటువద్దనున్న శక్రపుల సరఫరాస్థానము
మీద బాంబులువేసి గృహములకును ఆయోమార్గమునకును
సామగ్రికిని నష్టము కలిగించెను. పరిశోధనకు బోయియున్న
రెండు బిల్డింగు విమానములు, మంలిరా లేదు.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణరావు,
 ఎలూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా,
 పెదపాడు (హస్త) కోటికి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను దేశంబున 3:— ఫిరంగి యుద్ధము
లింకను జరుగుచున్నదిగాని మునుపటివలె తీవ్రము లేదని
పేర్కొనవలయునని ప్రకటించబడినది.

ఫిరంగి యుద్ధము

లండను దేశంబున 3:— పారిసు-ఫిరంగి యుద్ధము తీవ్ర
మయ్యెను. ఆగ్నేయలో ఆకసుపు టా రెప్పిద్దో పయోగింపబడినది.
జర్మనీయులు అరాసుమీద ఫిరంగుల బాగుచేసిరి. సోమిక
దక్షిణమునను యెపల్లెనుగద్దను మండగనలతో పోరాటము
జరిగెను అది ప్రకటించబడినది.

వర్తకపు టాడలను గొనుట

లండను దేశంబున 3:— పారిసు-టాడలను అధికముగ
నుండుటవలన గంగ వర్తకపు టాడలను గొనుటకు ప్రాంతివార
తనముచే రాజ్యంబునుచున్నారని, వీనితో గొన్నిటిమీద ఘన
కృతమైనవలయు గొనిపోవడు.

పరాసు సర్వ ప్రధానసేనాని.

లండను దేశంబున 3:— పారిసు-జనరలు జాఫ్రేగారిని
ప్రాప్త సేనానిగాను సర్వ ప్రధాన సేనానిగా నియమించిరి.
అధిపతి సేనానిలు కావాలనుచు వారి పరిపాలననుండున్న
సేనలకు తన బాల్కను రాష్ట్రములందున్న సేనలకు తక్కిన
సేనలకన్న తక్కిన గూడ జనరలు జాఫ్రేగారే సర్వ సేనానిగా
నుండును. యుద్ధమున ప్రాముఖ్యత దేనియను లేదు.

రష్యా

రష్యావారి విజయము.

లాహోరు దేశంబున 3:— లండను దేశంబున 2:—
రెండు రోజులకు పోరాడిన యనంతరమున తురుష్కు సైని
కులు వాని గోరవర దక్షిణ భాగముననుండు రెండు స్థానముల
నుండి తిరిమివేయబడిరియని, వారిపైను వెనుకకు చూడక
పశ్చిమ దిశకు పారిపోవుచుండిరియని, పారిపోవుచుండిన
తురుష్కు వైద్యులను రష్యాయు జెన్నాకునుండి రెనియెను,
రష్యావారి ఉద్యోగులు ప్రవరించిరి.

ద్యౌస్సు రీగా నగరమున రష్యా సేనలు.

లాహోరు దేశంబున 3:— లండను దేశంబున 2:—
పెటెటు పేరినను ప్రతిమ బ్రాగ్రాదు విశేషముగ ద్యౌస్సు
రీగా రంగమున పడునైదు దినములు వసించెను. ఈ రంగము
లోని సైనికులు నమృతము కలిగి కడు బలవంతులై యున్నా
రని ఇతరు తెలిసినది. నిజమైతేయును. ఆయుధ్యపరి
కరములను విశేషముగ కలవు. శత్రువుల కలపడుదని అధికా
రు అత్యుచితముగ రష్యా సైనికులు క్రమ సేనానుభ
మును కత్తిరిమి చిత్రి చేయగలరు.

ఇటలీ

విసాంజోరంగము.

లండను దేశంబున 3:— రోమాన విసాంజోరంగమున
పొగమందు నిరంతరము క్రమియించుటవలన వర్షము కుంభ
కృష్టిగ గురియుచుండుటవలన యుద్ధకృత్యముల కాటంకము
కలుగుచున్నది. శత్రువులొకరినొకరు ప్రేరికరించి వెంటనే
వెనుకకు గొట్టితిమని ప్రకటించబడినది.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను దేశంబున 2:— రోమా-ఇటలీ రాజ్యాంగసభ
శేషము జరిగినది. ప్రత్యేక సంద్ధి చేసికొనకుండుటకు తక్కిన
దేశములవారితోపాటు ఇటలీవారుగూడంగీకరించిరి. గ్రీకుతో
రాజీనామా కుదురుననుటకు తగినకారణములుగలవు. సర్వీయా
వారు స్వతంత్రులుగా నుండుట ఇటలీవారికి చాల ముఖ్యము
సర్వీయాను ఆస్ట్రీయానా కైకయిచేసికొనవలె ఇటలీకి
చాల సహాయకరముగా నున్న సర్వీయాను ప్రత్యేక స్వతంత్ర
రె రాష్ట్రముగనుంచకతన ఇటలీవారు ముఖ్యముగ కోరెదరు
సర్వీయాసేనా బలవంతులు ఆంగ్లసేనాన సేనా
శక్తివంతమండ చేసియుచున్నారని పక్షియైకొనటకు
తగినకారణమున కాదుకయ్యుచు ఇటలీ సేనా ఆడియాటికు
నందున్నది ఈ సేనలకు ఆహారపదార్థములను ఆయుధసాను
గ్రులను పుష్కలముగ ఫిక్సుముగ నందచేయుటకు ఇటలీవారు
చేయవలసినదని నంతన చేయగలరు. ఇటలీపతాకము ఆడి
యాటికున కప్పలిభాగమున కనుబడినంతనే పారంపర్యమును
వచ్చు విధానము అల్బానియానుగరించి మరల సెలెస్యాపుట
ఇటలీకి చాల ముఖ్యముగా విషయము ఇటలీవారికి నుద్దగరా
నముగదము చాల ముఖ్యము సర్వకైని సమకూర్చి ఎంతవల్ల
మునైన నోర్చి ఇటలీవారు యుద్ధమున కొనసాగింప నిశ్చ
యించిరి అని చారను సోనిస్సు నాడు నడిపిరి.

యుద్ధసన్నాహములు.

లాహోరు దేశంబున 3:— లండను దేశంబున 2:—
౧౮౮౭ సంవత్సరమున యుద్ధరంగమునకు పంపబడు సైనికుల
త్వరతో శిక్షణ చేయవలసివచ్చినట్లు పత్రికమున ఇటలీ రా
జ్యాంగసభలో ప్రసంగించుచు ఆ సైనికులు తమకు ౧౮౮౬ సం॥
వసంతకాలమున అగత్యుపనియై ఆకాటికి ఇటలీవారి సేనల
న్నియు బలమగు యత్న మొనర్చుటకు సేవలన్నియు అవకా
శము కలిగియుండుననియు జనరలు తెలిసి గా రిరి.

సర్వీయా

జర్మనీగ్జాను రష్యావారు మరల పట్టుకొనుట.
లండను దేశంబున 3:— రోమాలు తీవ్రముగ పోరి
రష్యావారు మరల జర్మనీగ్జాను పట్టుకొనిరి.

ఆంగ్ల ప్రెంచి సేనానుభము

లండను దేశంబున 2:— సోనియా-ఆంగ్ల ప్రెంచి
సేనానుభమున వాతావరణ మంతిరముగ లేదు. బ్రిటిషు
సైనికులు సామగ్రియును వచ్చుచుండెను.

మొనాస్టర్.

లండను దేశంబున 2:— సోనియా. మొనాస్టర్ ను
జనరలు వాసిబ్ రక్షించుచున్నాడు. లండను దేశంబున 3:—
దేశంబున మొదటితేదీనాటికి సర్వీయావారింకను మొనాస్టర్ ను
రక్షించుచునే యుండిరి.

మొనాస్టర్ యుద్ధము.

లండను దేశంబున 2:— బల్గరు సేనాని విరంతర
ప్రయత్నము చేసి మొనాస్టర్ ను ఆగ్నేయమునకున్న గ్రీకు
సరిహద్దుకు చేరెనుగాని ఉత్తరమునుండి వచ్చిన సర్వీయా
సహాయసేన మొనాస్టర్ ను సమీపించినది.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా రాయబారి.

లండను దేశంబున 3:— వెనుక లండనులో రాయబారి
గానున్న కౌంటు మెనఫూర్పుగారు సోఫియానుండి బుకారె
స్టుకు వెళ్ళిరి ఆ మెప్పుడందుండి విశేషము తెలుసుకొని
వత్రికకు వచ్చినాడు.

ఆస్ట్రీయాలో జర్మనీయులకుగల వలకుబడి.

లండను దేశంబున 2:— బ్యూరీచ్- నూతనముగ నియ
మింపబడిన మంత్రులకుబట్టి చూడగ సైనిక విషయమున ఆస్ట్రీ
యాలో జర్మనీయులకుగల పలుకుబడి క్రమముగ నంతవలె
పాలనమునకును వ్యాపించుచున్నట్లు దేలుచున్నది. హోవాల్
లో పిల్లింగ్ ను తూర్పు ఆఫ్ రాచకొమారుడు జర్మనీయు
పక్షపాతులగు గొప్ప కుటుంబముజాడు. ఈతడు బెర్లిన్ లో
నున్న ఆస్ట్రీయావారి రాయబారి యుజుజుడు. వ్యాపారమంత్రి
మ్యూన్ బాంకోతో విస్తారసంబంధముగ బాంకోయొక్క బైరె
క్టర్లతోకాడు. దేశాంగముంట్రి యుద్ధోగమున నడచుకొనుటచే
పోలంపక్షపాతులకు నష్టముకలిగెను. ఈకక్షివారు పోలండు
నకు స్వతంత్రము నియ్యవలయుననిరి. ఇండువలన జర్మనీయులకు
కోపముకలిగెను. ఈయర్జును జర్మనీ చక్రవర్తి రాకయు
యొక్కసారి జరుగుట, గమనియము.

ఆస్ట్రీయాహంగరీ మంత్రులు.

లాహోరు దేశంబున 3:— లండను దేశంబున 2:—
ఆస్ట్రీయ హంగరీ జాత్యునులతో చేర్చ జర్మనీవారి కోరిక
యెయ్యండుటచే మంత్రులు రాజీనామాలు బాఖులు చేసిరిని
ప్రకటనకొనుచున్నాడు. నూతనమంత్రి వర్గములో నధు
పక్షము ఇతరులకైన జర్మనీ దేశముతో బాంధవ్యముకలదు.

టర్కీ

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను దేశంబున 3:— డార్జెన్ నునందు వాతావరణ
ముకవిధమున నుండెను. ఇచ్చట ఫిరంగి యుద్ధముల సేకములు
జరిగెను. తురుష్కుల కట్టడములకు విశేషవల్లము కలిగెను.

రుమేనియా

రష్యావారు రుమేనియాలోనికి వచ్చుట.
లండను దేశంబున 3:— రష్యావారు డాన్యులునదిని ఇ
న్ఫెయిలుకు వైరులిభాగమున చాటి రుమేనియాలోని డోవా
జాయెందలి బాబుకుకునవచ్చిరి.

రుమేనియా సేన.

లండను దేశంబున 3:— రుమేనియావారు ఆస్ట్రీయా
సరిహద్దున చాలసేలను చేర్చిరి. డాన్యులునదిని రుమేనియా
వారు మూసివేయుట ఆస్ట్రీయావారు ఆస్ట్రీయావారు ప్రాసిరి

గ్రీసు

గ్రీసువారియోడను ముంచుట.
లండను దేశంబున 2:— బారిఫిసను గ్రీకుయోడ నుండి
వేయబడినది. కరాసులు మరక్షితులుగ నున్నాడు.

హాలెండు

జర్మను హాలెండుదేశములకు సంద్ధి
లండను దేశంబున 3:— హాలెండు జర్మనీ దేశములకు
రహస్యసంద్ధి ఏమియును లేదని హాలెండు ప్రధానమంత్రి
నుడివెను.

అమెరికా.

అమెరికావారి తాటస్యము.

నూజ్ వెల్లుగారి ఖండన.

లండను దేశంబున 1:— న్యూయార్క్- ఆస్ట్రీయావార్యుల
నుగూర్చి యసమ్మతిని దెలుపుటకు చేయబడినవలె రాజులనని
తెల్పుచు నూజ్ వెల్లుగారిట్లు వచ్చిరి. స్వదేశము పోరు
లను మారణ కృత్యముల నుండియు మాన నవ్వము
నుండియు గాపాడు కొంతకే పోలియి. తెలితయము
వారిపక్షమున సేమియు పలుకలేకపోతిమి. అట్టివనము యూ
డలపక్షమునను ఆస్ట్రీయావారి పక్షమునను చెప్పివలె నెయ
లత్వీ పెట్రెనరు? గతపను నెమిదిమామలలోను జర్మనీవారు
గావించి యుర్రాకములకు జర్మనీవారితోగూడ కలపడలేదు
అది ముఖ్యముగా సంయుక్తరాష్ట్రములవారును బాధ్యులై
యున్నారు.

అమెరికాలో విచారణ.

లండను దేశంబున 2:— న్యూయార్క్- హాలెండు ఆమె
రికా కంపెనీ యుద్ధోగము నలుగురు జర్మను యుద్ధ నౌకలకు
సామగ్రిల నందించిరి లేబడిన కేసులో ప్రాశ్నితుల ను
గురుకు దోషులని స్థిరపరిచి. తక్షణేన విధింపబడును.

జపాను

జపాను దేశపు రాజ్యాంగసభ

లండను దేశంబున 2:— టోక్యో- రాజ్యాంగసభ
సభను ప్రారంభించుచు ఆంగ్ల రష్యాప్రాప్త మిత్రులందరితో
స్నేహము దృఢపడినది | వింపసా సేనలకు చక్రవర్తి
గారు నడిపిరి.

జపాను.

లండను దేశంబున 3:— టోక్కియో- జపాను చక్రవర్తి
గారి కోక కుమారుడు నుండుచును.

పారసీకము

టర్కీ-జర్మనీయులకు వివాదము

లండను దేశంబున 3:— టెట్రోగ్రాదు. పారసీకమున
టర్కీ జర్మనీ మంత్రులకు వివాదము కలిగినది జర్మను మం
త్రులను ఈ యిచ్చనచ్చిట్లు బాధించుచున్నారని టర్కీ
మంత్రి తెలిపెను తెహాకమునండి తెలియచ్చిరి.

ఫిన్లెండ్

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తిరిగివార్త.

ఫిన్లెండ్ దేశంబున 2:— ఫ్రీటు పెక్టరిగారు రాజప్రతినిధి
గారి కిక్రొవార్త పుచ్చెను.

ప్రెట్రొవార్త యుద్ధసామగ్రికి తైదీలను బట్టకొంటి
మని బత్తేయా వారు దెలుపుచున్నాడు. ఆస్ట్రీయా సరి
హద్దులనున్న పూర్వీకులైన ఆరుమైల్లదూరమునందున్న మె
దానమును ఆక్రమించితిమి ఆస్ట్రీయావారు దెలుపుచున్నాడు.

గల్ఫిసోలీలో ముందుగనుల ముద్దము బాగనదియు వచ్చి
మరంగమున ఫిరంగి యుద్ధములు తీవ్రముగ జరిగెననియు ప్రెంచి
వారు దెలుపుచున్నాడు.

శ్రేణువులు నూతనసామలు భద్రముచేయుటకై ఫిరం
గుల బారుచేసిరియు కాల్యలపుపోరాటము బరుగలేదనియు
ఇటాలియను దెలుపుచున్నాడు.

THE GREAT WAR.

Italy and Balkans: Statement in Chamber.

FIFTY BRITISH SUBMARINES IN THE BALTIC.

Changes in Austrian Ministry: German Influence Growing.

NEUTRALS MUST SHARE GERMANY'S SINS

MR. ROOSEVELT'S DENUNCIATION OF AMERICA.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN

Sir Pratab Leaves for India.

LONDON, December 3.
Sir Pratab Singh Maharajah of Idar has left for India.

Audience of the King.

LONDON, December 3.
General Sir H. L. Smith-Dorrien had audience of the King.

A Steamer Refloated.

LONDON, December 3.
The Steamer 'Marengo' has been refloated and proceeded to Hull.

Question on Calcutta Art College.

Mr. Chamberlain's Reply.

LONDON, December 2.
In the House of Commons in reply to Mr. King who suggested in connection with the resignation of the Vice Principal of the Calcutta School of Art that the European Principal of the School might be withdrawn and the school organised as a genuine school of Native Art Mr. Chamberlain replied that he had no information regarding the reported resignation. The matter was in the hands of the Local Government and he did not propose to make representations to them.

British Submarines in Baltic. German Efforts to Catch Them.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 2nd.—The Exchange Company's Copenhagen correspondent states that German warships are active night and day endeavouring to catch submarines and to prevent further entries. It is surmised that 10 are already in the Baltic.—("C. and M. Gazette" cable)

Silver Report of Montagu & Co.

LONDON, December 3.
Messrs Montagu's Weekly Report on the silver market says that reaction is mainly due to the profit taking by Indian Bazaars. There is also lull in continental demand. There seems little reason to anticipate much set back, for supplies are likely to be restricted as Mexico is not yet a seller of consequence. The approach of Chinese New Year is usually a stiffening factor and continental coinage demand is bound to revive at any moment. Apparently there is still considerable shortage of British silver coin.

Government and Horsebreeding. A Colonel's Offer Accepted.

LONDON, December 3.
Government has accepted the offer of Colonel Hall to present his famous racing stud including the well-known stallions "White Eagle" and "Royal Realm" to the Nation on condition that the Government purchases the site at Government's valuation. The Stud estimated at two hundred thousand sterling in due at anti-war prices but Captain Greer, minor Steward of the Jockey Club, values at ninety thousand in the present slump conditions. Acceptance means that Government initiates State horsebreeding as conducted for many years in France, Russia, Germany and Austria. The Stud would otherwise have been sold to-day.

Expenditure on New Delhi. Reply to Question in Parliament.

LONDON, December 3.
In the House of Commons to-day Sir Edwin Cornwall suggested that expenditure on new Delhi this year could be reduced. Mr. Chamberlain replied that the provision made was stated to be the lowest amount required to carry on the work actually in progress and obviate deterioration of plant and disbandment of establishment.

Another Spy Shot.

LONDON, December 3.—Another spy was shot to-day.

Obituary.

Sir S. Ponsonby Fane.

LONDON, December 3.
The death is announced of Sir S. Ponsonby Fane.

The Liner 'Marengo' Ashore.

LONDON, December 3.
The Wilson Liner "Marengo," New York for Hull, is holed on Goodwin.

Mr. Lloyd George Indisposed.

LONDON, December 3.
Mr. Lloyd George was indisposed to-day and unable to attend the War Council or the Cabinet.

Adequacy of Blockade.

Question in the House of Commons.

LONDON, December 3.
In the House of Commons, on the motion for adjournment, Mr. Dalziel said:—Notwithstanding the so-called blockade, commodities were reaching Germany through neutrals, especially linseed oil through Holland. He said linseed oil was essential for the making of munitions.

Lord Robert Cecil's Reply.

Lord Robert Cecil admitted that there was a large increase in the export of oil from Britain to Holland, but the export of linseed oil had ceased since the Coalition came into power. The whole question of the export of oil-producing substances to Holland was a serious matter. The Government was taking it up as rapidly as possible. The Government was informed that it is very important that we should get sufficient margarine at reasonable prices. They were trying to devise a system to secure it without allowing the oil to go to Germany. Lord Cecil said that, besides strengthening the Netherlands Overseas Trust, the Government had arranged for the books of margarine factories to be examined periodically by a firm of British accountants in order to ascertain exactly what happened to the manufactured products. Lord Cecil concluded by denying that the blockade was inadequate. He said that adroit and successful diplomacy of the Foreign Office would enable the navy to carry out the blockade successfully without causing serious trouble with neutrals.

Emigration of Eligibles. Prohibited by Government.

LONDON, December 3.
An order in Council requires every person leaving the United Kingdom to be provided with a valid passport not more than two years old. British subjects of military age must hold passports issued since 15th November. These will not be granted except for satisfactory reasons.

Government's War Policy.

LONDON, December 3.
Private discussions are in progress on both sides of the House of Commons with a view to the formation of an organization to bring pressure to bear on Government to ensure the most vigorous prosecution of the war.

British Mercantile Marine. New Warships.

LONDON, December 3.
The Admiralty has intimated to a number of shipbuilding Companies that they may complete the ordinary mercantile tonnage which has been left unfinished. This is regarded as an indication that the programme of new warship construction has reached an advanced stage.

FRANCE.

General Joffre Appointed Commander-in-Chief.

LONDON, December 3.
PARIS.—General Joffre has been appointed Commander-in-Chief of the National armies of France. This includes the Balkans and indeed all the French forces except those under the Colonial Office.

Paris Bulletin.

LONDON, December 3.
PARIS.—The Communique announces that there is nothing to report.

Successful Bombardment of Enemy Positions. Reply of Enemy Artillery Weak.

LONDON, December 3.
A despatch from the British Headquarters in France says:—We successfully bombarded hostile trenches, strong points and gun positions during the past four days, inflicting considerable damage. The reply of enemy artillery was weak. We exploded two mines on Tuesday opposite Givenchy. While we were consolidating the craters the enemy sprang a mine, burying ten of our men. Two hostile aeroplanes were brought down on Tuesday by the fire of our aeroplanes.

Twenty of our aeroplanes on Tuesday bombed important German supply depot at Miranment, considerably damaging stores buildings and railway. Two British aeroplanes which were reconnoitring failed to return.

The Artillery Duel. Aerial Torpedoes Used.

LONDON, December 3.
PARIS.—A communique says:—The Artillery duel increased in intensity. Aerial torpedoes were used in Artois. The Germans shelled Arras. There was mine-fighting south of Somme and at Eparges.

Government Purchase of Cargo Steamers.

LONDON, December 3.
PARIS.—The French Government is introducing a scheme for the purchase of a fleet of fifty cargo steamers in view of the dearth of freights. A number will be employed in carrying frozen meat.

ITALY.

THE ITALIAN FOREIGN MINISTER ON THE SITUATION.

Independence of Serbia Vital to Italy. Italian Flag Must Appear in Albania.

LONDON, December 3.
ROME.—In the Chamber to-day Baron Sonnino announced that Italy had joined the other Allies in the agreement not to conclude a separate peace. There was every reason for believing that a satisfactory settlement would be reached with Greece. He emphasised the importance of Serbia's independence to Italy. Serbia's absorption by Austria would be a great danger and Italy would insist upon complete restoration of Serbian independence as an indispensable condition for peace. Italy could speedily do everything to replenish supplies of provisions and munitions for Serbian army which was seeking safety on the Adriatic in spite of the gallant efforts of the British and the French enabling it to concentrate while awaiting the moment for revenge. The appearance of the Italian flag on other shore of the Adriatic would reaffirm the traditional policy regarding Albania which remained of vital importance to Italy. Baron Sonnino concluded by affirming the Italian interests in the Mediterranean and declaring Italy was firmly resolved to prosecute the war with all her strength and at any sacrifice.

Operations on Isonzo.

LONDON, December 3.
ROME.—A communique records that fog and incessant rain are hindering operations on the Isonzo. The enemy attempted surprise attacks, which were immediately repulsed.

Preparation for Spring Campaign.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 2nd.—General Gallieni, advocating in the Italian Chamber a Bill authorising early training of the 1917 class, said he wanted them ready in the spring of 1916, "when, in agreement with our allies, our reinforcements and armaments will enable us to make a decisive effort."—"C. and M. Gazette" cable.)

RUSSIA.

A Russian Success.

Turks in Full Flight Pursued by Russians.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 2nd.—A Russian official communique states that, after two days fighting, the Turks have been driven out of two fortified positions south of Lake Van, and they are now in full flight westwards, and the Russians are pursuing.—("C. and M. Gazette" cable).

Russian Troops on Dvinsk-Riga Front. In Splendid Condition.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 2nd.—The "Petit Parisien's" Petrograd correspondent, after a fortnight spent on the Dvinsk-Riga front, reports that the Russian troops are in splendid condition and full of confidence. Reserves are large and munition supplies abundant. The correspondent does not doubt that when the offensive is ordered the front will be broken.

Russian Warships. Off Bessarabia.

ZURICH, December 3.
According to a Bucharest telegram, Russian warships are cruising constantly off the Bessarabian coast and on the shore of the Danube. Six thousand Austro-German troops have assembled at Rustchuk, where a Zeppelin has arrived.

The Russians in Galicia. Effect of Their Offensive.

ZURICH, December 3.
It is reported that, in view of the powerful offensive which the Russians are preparing in Galicia, a large German force has been withdrawn from Bulgaria and Serbia, and sent to the south-eastern front. It is also stated that several Bulgarian Battalions, instead of the promised German reinforcements have been sent to Gallipoli.

PERSIA.

The Tool of Germany.

LONDON, December 3.
PETROGRAD.—It is reported from Teheran that differences have occurred between the Turkish and German Ministers the former complaining that he is being made the tool of Germany.

Swedish Gendarmerie in Persia. A Question by Sir J. D. Rees.

LONDON, December 3.
In a written reply to Sir John Rees who asked under what leaders the Persian Gendarmerie at Shiraz were acting Lord Robert Cecil says that he has not received further information as to the details except that the Persian Government has recalled the Foreign instructor who commanded the Gendarmerie at Fars. There

can be no question of the Swedish Government being responsible for the conduct of the Gendarmes. A more correct description of the officers would be the Persian Gendarmerie instructors of Swedish nationality.

SERBIA.

Outposts of Bulgarians. Reach Greek Frontier.

LONDON, December 2.
SALONIKA.—The continually advancing outposts of Bulgarians have reached the Greek frontier southeast of Monastir but Serbian reinforcements from the north are within a measurable distance of the Town.

Monastir.

LONDON, December 3.
SALONIKA.—General Vassitchis holding out at Monastir.

LONDON, December 3.
The Serbians were still holding Monastir on December 1st.

Gallant Serbian Resistance.

PARIS, December 3.
A telegram from Salonika says that wounded Serbian Officers from Monastir state that on the 25th and 26th November, in the direction of Prilep and Dalenci, the Bulgarians and Serbians fought for 40 hours with unparalleled fierceness. Despite their numerical superiority, the Bulgarians were forced to retreat towards Prilep, but the next day they resumed the offensive and drove back the Serbians to Karassom. Four thousand Serbians help up 25,000 Bulgarians, and another body of 3,000 Serbs opposed 10,000 of the enemy south of Monastir.

Serbian Copper Mines. Destroyed Before Evacuation.

LONDON, December 3.
The German found the great Serbian copper mines at Bor valueless. They were furious when they observed that all the machinery, furnaces and workshops had been blown up and the mines completely flooded. The Serbians carried off all copper stocks and movable machinery.

TURKEY.

Artillery Duels in Dardanelles.

LONDON, December 3.
There have been considerable artillery duels in the Dardanelles, where the weather is milder. Turkish works have been severely damaged.

GREECE.

A Greek Steamer Sunk.

LONDON, December 3.
The Greek steamer "Zarifa" has been sunk. The crew were saved.

The Anglo-French Front.

LONDON, December 3.
SALONIKA.—The weather is milder on the Anglo-French front. British troops and stores continue to arrive.

CANADA.

Canadian Revenue and Expenditure.

LONDON, December 2.
OTTAWA.—Mr. White, Minister of Finance, says that during the first eight months of the current year the revenue of Canada increased by fourteen million dollars, and expenditure was reduced by thirteen millions.

Wheat of Victoria.

LONDON, December 3.
MELBOURNE.—The "Statist" estimates the wheat crop for Victoria at 50½ million bushels. The Banks are financing the Government wheat marketing scheme at five per cent. Prices are firmer.

AUSTRIA.

German Influence in Austria.

Hold on Internal Administration Strengthened.

LONDON, December 3.
ZURICH.—The names of the new Austrian Ministers indicate that Germany's control over Austria militarily is being extended to internal administration. Prince Hohenlohe Schillingsfuerst is a member of a pro-German aristocratic house and a brother to the Austrian Ambassador in Berlin. The new Minister of Commerce is Director of an institution closely allied to the Deutsche Bank. The retirement of the Minister of the Interior is a blow to the Austrian pro-Polish party, whose urging of the creation of an independent Poland greatly offended Germany. The coincidence is that the changes synchronised with the Kaiser's visit.

Germany's Aim in Austria.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 2nd.—The resignation of the Austrian Ministers is generally associated with the German desire to include Austria-Hungary in the Zollverein. At least two of the new Ministers have German connections.—("C. and M. Gazette" cable.)

JAPAN.

Son to Japanese Emperor.

LONDON, December 3.
TOKIO.—The Japanese Empress has given birth to a son.

HOLLAND.

No Secret Treaty.

LONDON, December 3.
AMSTERDAM.—The Premier denied the existence of secret treaty between Germany and Holland.

AFRICA.

S. African Contingent.

Inspected by H. M. Queen Mary.

LONDON, December 3.
H. M. Queen Mary, on behalf of H. M. the King, inspected the South African contingent at Borden Camp, who go to the front next week. Her Majesty was greatly pleased with their fine appearance.

UNITED STATES.

Hamburg-America Officials.

Found Guilty by Jurors.

LONDON, December 3.
NEW YORK.—The Jury has returned a verdict of guilty against four of the Hamburg American officials who were accused of attempting to supply German warships from ports in the United States. (See Message of November 21st.) The sentence will be announced to-day.

American Neutrality.

Mr. Roosevelt's Denunciation.

LONDON, December 3.
NEW YORK.—Mr. Roosevelt, in a letter declining to attend a meeting to protest against the Armenian massacre, says:—"A nation which is too timid to protect its own citizens from murder and outrage or to speak on behalf of Belgium will not carry much weight by a protest on behalf of Jews and Armenians. Germany's criminal responsibility for the iniquities of the past eighteen months must be shared by neutrals, headed by the United States."

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 3.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—
The Bulgarians claim considerable captures of prisoners and war material at Prizrend.
The Austrians report the capture of a plateau six miles north of Puvlie on the Albanian border.
The French report intense artillery activity at several points on both sides of the western front and mining activity in Gallipoli.
The Italians report artillery action intended to break the enemy's new line of resistance, but no infantry action.

Indian Sepoy's Gallantry.

DELHI, December 3.
The following is published in the current issue of the Gazette of India, Army Department:—
Jemadar Faiz Talab Khan, Naik Bahadur Shah and Sepoy Allah Khan, all 53rd Sikhs, have been given 2nd class Indian Order of Merit for conspicuous gallantry in the vicinity of Aden. The Jemadar by his devotion undoubtedly saved Second Lieutenant Durand's life.

Crop Telegrams.

DELHI, December 3.
Crop telegrams for the week ending the 27th November show that dry weather prevailed over North India and the situation remained practically unchanged in Bombay. Water irrigation is deficient in parts of Ahmedabad, Kaira and Baroda. Prices have risen slightly in Konkan, have fallen in Deccan and are steady elsewhere. In Madras the standing crops are fair to good generally, but are withering and require more rain. Prices are stationary. Both Assam and Bengal had light rains. The average price of common rice has fallen by about 1.8 per cent. In Bihar standing crops are generally well. The Punjab wheat prices are: Lahore and Pindi 33½, Ambala and Ferozepur 9 and Lyallpur 9¼ seers per rupee.

CLCUTTAA.

A PASSENGER SHIP FOR CALCUTTA. Hits a Submarine Twice by its 4.7 Inch Gun. Thrilling Experiences Narrated.

CALCUTTA, December 4.
The passengers on the P. and O. "Kashgar" which arrived in Calcutta yesterday afternoon from London had a story to tell of the encounter with the enemy submarine in the Mediterranean. The vessel which carried about 1501 passengers, including a large number of ladies, left Malta and was about six hours on the journey when the look out man caught sight of the periscope of a submarine about a thousand yards on the starboard side. About one o'clock in the afternoon the ship's 4.7 inch gun opened fire. Nothing in the nature of a panic occurred. The submarine disappeared from view for a time and some anxious moments were passed. Shouts went up as periscope was again observed, this time on the port side and roughly about 1200 yards away. A second shell was fired and according to the statement of some, the submarine was hit. At all events she sank from sight almost immediately and was not seen again although a constant lookout was kept. As a measure of precaution a zig-zag course was taken to Port Said. The "Kashgar" together with other steamers was obliged to anchor for several hours off the Downs owing to the danger of coming in contact with floating mines some of which had broken a drift during the gale. Trawlers were sent out in search of these and eventually they were secured, towed ashore and exploded. Whilst proceeding through the Mediterranean the "Kashgar" received a S. O. S. message by wireless, but was powerless to render any assistance. It transpired subsequently that the call had reference to the ill-fated "Ancona" and that "Kashgar" was not many miles away from the former when it was sunk. On the following day pieces of wreckage were seen floating past and were the cause of much speculation.

UNITED PROVINCES.

All Accused in a Dacoity Acquitted.

ALLAHABAD, December 3.
Mr. E. N. Nanavati I. C. S., who was appointed Special Judge to try what is known as the Badshapur political dacoity case in Jaunpur district has delivered judgment acquitting all the accused about 50 in number. The alleged dacoity was said to have occurred last hot weather.

The Proposed Kyastha College.

Sir James Meston's Sound Advice.

ALLAHABAD, December 3.
Sir James Meston this afternoon distributed prizes of Kyastha Pathshala and laid the foundation stone of the proposed Kyastha College in the presence of a large gathering. The College will be built on the banks of the Ganges and the complete scheme will cost about five lakhs of rupees.
Dr. Ranjit Singh, President of the Kyastha Pathshala in the course of an address to the Lieutenant-Governor said that their ideal was as far as possible to provide for all their students and their staff a home far from the dust and noise of the city and to revive their ancient ideal of relationship between the teachers and pupils. His Honour replying gave the community a good deal of sound advice and praised them for trying to get out of their old grooves and to follow learned and other professions and occupations. He appealed to the Kyastha Community of the province and surrounding provinces to rally round the promoters of the College and make it a success. It was only by higher education the community could take their place in all professions and even in the commercial and industrial occupations.

BENARES CONSPIRACY CASE.

Differences between Conspirators.

"Khokha" an "Avatar."

BENARES, December 3.
When the trial of the Conspiracy Case was resumed this morning Mr. Chatterjee continued the cross-examination of Deb Narain. Witness said that he did not know anything about any inner circle in the Y.M.A. The cause of the split in the Y. M. C. A. was that some members believed in Khokha as an "Avatar" while others including Sachindra did not. Mahan Lal Sen in his opinion was an extremist by which he meant a man holding views advocating the use of violence towards the Government. There was nothing unusual about the sacrifice of white pumpkins by the Hindus at Lalpauja.

Next witness for the prosecution was Hiranmoy Banerjee who was discharged at the commencement of the trial the Crown having withdrawn the case against him. He deposed to the split in the Y. M. A. over Khokha being considered an "Avatar" by some and Sachindra opposing the idea saying it would obstruct the progress of his work namely the founding of a secret society on the model of anarchist societies in Bengal. He also spoke to his posting on the walls "Liberty" Leaflets in Company of Sachindra Norendra, Ananda and Nalinai at midnight, of frequently meeting Rash Behari in Benares in the presence of several accused and of subsequently leaving the party for good, as he got disgusted and nervous over the whole affair, though constantly pressed by Sachindra and Norendra and twice by Rash Behari by means of letters to be bold and rejoin it.

Cross-examined the witness said that since his arrest he expressed a desire to make a statement and the Police recorded it next day. He made the statement before a Magistrate. After this he got high fever and was released on bail. Rash Behari only went out at night to lonely places while in Benares, not at day time. He did not have any quarrel with Sachindra when he refused to rejoin the party. He refused to rejoin through fear of the Police. He did not know why he was discharged in this case. No one had told him that he would be discharged. Mr. Roy having cross-examined the witness the Court put him a few questions in reply to which he said that at moral instruction classes inflammatory speeches were delivered by the accused Ananda and another inciting them to follow the example of Bengal anarchists. He knew of the existence of the inner circle of the Association, but was not a member of it. The Court then adjourned until Tuesday.

PUNJAB.

20,000 Acres of Land in Punjab. To be Sold by Public Auction.

LAHORE, December 3.
Some 20,000 acres of Government land situated in Montgomery district will be offered for sale by public auction at Montgomery on January 20th and 21st by the Colonization Officer of Lower Bari Doab Colony. Some fine crops of American cotton have been harvested on the Lower Bari Doab Colony this season and it may interest agriculturists and others to know that the American cotton is commanding a price of Rs. 1.11 per maund in excess of that realised by country cotton.

Lahore Conspiracy Case.

Accused Boast of the Murder Committed.

LAHORE, December 3.
Amar Singh, approver, a different person from the namesake in the previous case and returned emigrant, detailed how he was prevailed upon to join the revolutionary movement, two ringleaders telling him that thousands of men were prepared for the rising, that one Native State promised them nine guns and that Havaladar of Kapurthala would help them in attacking and rifling the magazine of the State. He described the June gathering for the projected Kapurthala raid at which men boasted of the murder they committed and projects for revolutionary activities made.
Anokh Singh, approver, a Ludhiana student connected with the conspiracy, having identified accused in the Court made a lengthy statement connecting two batches of accused by detailing the connection of the revolutionary party with him and other students, visits of the leading spirits to the Ludhiana gatherings, dacoities and other activity. Witness also visited one headquarter of the "Ghadi" party near Mochi Gate, Lahore, where he saw some leaders, flags and "Ghadr Sandesa" He was witness to the dismissal of seven sepoys from Ferozepur and carried Kartar Singh's

message to one dismissed sepoy. The Forozepur raid having been abandoned the gathering broke up after which they went for the attack on the Canal Bridge, which they had to postpone. When other conspirators were arrested he absconded walking generally in Sadhu dress and went as far as Calcutta in four months. From Calcutta he went to Burma where he served as a contractor's cook for sometime. At last he returned to his village where he was made over to the Police by his father.

Ganda Singh just arrested was placed on the dock to-day. The evidence so far tendered will be read out to him and Prem Singh to-morrow.

Lt. Governor's Durbar at Dera Ghazi Khan. Durbars Commended and Congratulated.

LAHORE, December 3.

At a Durbar held at Dera Ghazi Khan His Honour the Lieutenant-Governor specially mentioned the assistance given by Nawab Sir Bahram Khan and Sirdar Chaudh Bakhsh Khan by means of Mazari Sowars, when Muzaffargarh policemen were seriously embarrassed by the unexpected outbreak of crime, and congratulated Sirdar Mahmud Khan Katrani on the resource and energy displayed in restoring order when his Tuma threatened to become infected by the bad example of the neighbours. His Honour congratulated the Durbars on the possession of a tribal system in which the unity and strength of the tribe was reflected and enhanced the authority of the chief and, trusted it would endure.

The Ferozeshahr Murder Case.

Important Absconder Arrested.

LAHORE, December 3.

Ganda Singh alias Bhagat Singh of Kachharan, District Ferozepore, absconder in the Ferozeshahr murder case, was arrested in Ludhiana district on the 30th November. It will be remembered in the Ferozeshahr case a Sub-Inspector and a Zaildar were murdered last cold weather, on the high road, by a band of returned emigrants who were on their way to loot the Moga treasury, and a number of murderers were killed or captured on the spot by the villagers. Ganda Singh is alleged to be one of the band who escaped, and he has successfully evaded arrest for a year, though a reward of Rs. 2,000 had been offered for his capture. During the year of freedom he is alleged to have been engaged in furthering the objects of the conspiracy, and he is regarded as one of the most important of the absconding returned emigrants.

BOMBAY.

A Great Dacoity Trial.

The Leader's Confessions.

POONA, December 4.

Mr. Balak Ram, I. C. S. Sessions Judge and Jury began hearing to-day the Wadari Dacoity gang case. There are twelve accused in this case and the allegation is that they had been engaged in committing dacoities under the leadership of a man named Govinda Wadari for the past 22 years from 1890 to 1912. Their existence as a gang was disclosed by the arrest a few months ago at Ekhatpur in Poona district, of Govinda Wadari, their leader, who after making a detailed confession giving a list of dacoities committed by himself and his gang, managed to give the police the slip while being taken from his village to Saswad and galloped away on horseback for 15 miles. Finding that his horse could go no further Govinda Wadari abandoned it and then finding that he was sure to be re-arrested he hung a large stone round his neck and threw himself into a well. The present dacoity gang was brought to light through discovery in May 1915.

Bombay Share Market.

BOMBAY, December 3.

There was a decline in the rates of almost all cotton mill shares. Bulls scored for the time being by heavy load of shares thrown on the market for December settlement. Consequently the absence of buyers caused a sharp decline. Centrals were steady at Rs. 192 7/8. Standards declined to Rs. 103 7/8. Swadeshi is to Rs. 1440. Colaba land to Rs. 1345. Davids to Rs. 510. Fazalbhoy to Rs. 420 and Madhowjis to Rs. 1325. In Bank shares the Bank of India is in demand at Rs. 58. In miscellaneous shares, Bombay Burmahs were steady at Rs. 940. Tata Iron and Steel (ordinary) were firm at Rs. 107 1/2 and (deferred) at Rs. 254. The Bombay Electric Tramways declined to Rs. 219 1/2. Rs. 213 1/2 3/4 per cent. Government Paper was quiet at Rs. 83-4 and small pieces Rs. 82 1/2 for buyers.

Port of Bombay Opened.

BOMBAY, December 3.

The Port Officer, Bombay, notifies that the Port of Bombay will be open from midnight of the 4th instant, from which date the examination vessel will be withdrawn. It will be remembered that soon after England declared war against Germany certain restrictions were introduced by the Marine authorities in this Port, an examination vessel being posted outside the harbour to scrutinise all incoming shipping. Under the Defence Scheme navigation even within the harbour between sunset and sunrise was also made penal as a precautionary and disciplinary measure, and a number of Tindals of native crafts were prosecuted for sailing in the harbour during night and sailing without light. Nothing suspicious was found in the incoming shipping. The announcement is a modest one, but it goes to show how truly England is the Mistress of the Seas.

Lord Willingdon's Younger Son.

BOMBAY, December 4.

T. E. Lord and Lady Willingdon's younger son, the Hon'ble Inigo Freeman Thomas is expected by the S. S. "Arabia" to-morrow. Lady Helen Brassey, Lady Willingdon's first sister, and Miss Eva Brand, Lord Willingdon's half cousin, are also expected at the Government House by this mail.

Visit to Surgical Factory.

Lord and Lady Willingdon paid a visit to the Empress Works, Seculla, yesterday evening where surgical instruments of all kinds are manufactured by the Proprietor, Mr. E. C. Meyers. The factory is housed in a large

three storied building, erected by Government and is equipped with the latest appliances and machinery to cope with the multifarious needs of the Government Medical Department, both for hospital ships and field service. The latest addition is the department for making artificial limbs for disabled soldiers in war and others. Nearly 200 highly skilled Indian workmen are employed in the various departments of the factory for making all kinds of surgical instruments of a complicated nature, demand for which at this juncture is almost abnormal on account for the war. Mr. Meyers claims that his is one of the best factories in the world.

MYSORE.

Charging the Rich for Taking Medicine.

Mysore Government Resolution.

BANGALORE, December 3.

In future fees will be levied in Mysore hospitals and dispensaries from persons who can afford to pay for medical relief. The existing practice of providing medical advice and hospital treatment free of charge to rich and poor alike was the Government say, introduced at a time when medical institutions were few and it was necessary to popularize them. These reasons no longer exist and the practice should not injure the interests of the deserving poor. The scale of fees are accordingly laid down.

SOUTH INDIA.

Reception and Address to H. H.

the Pudukkottah Rani.

PUDUKOTTAH, December 3.

The Pudukkottah Town Girls School was the scene of a grand reception to Her Highness the Rani by the lady subjects, represented by the members of the Reception Committee, led by Minambal Rajayai Sahaba. The gathering was picturesque, the ladies in costly saris of variegated colours adding brilliance to it. Her Highness drove in state escorted by troops and, accompanied by Mrs. Fink, the Dewan and the Military Secretary, arrived at 4-30. At the entrance she was received by the members with the President, Brahadambal Ammani Rajayai Sahiba, Gaudarvakota Semindarni, and conducted upstairs. "Christy Arthy" was taken. The President garlanded the Rani and introduced the members, who presented bouquets. An address from "the women of the Pudukkottah State" was read by the Chief Justice's daughter, Yogambal, and presented in a silver casket.

H. H. The Rani's Reply.

Her Highness made the following reply :-

"LADIES—Words fail me to express to you sufficiently my warm thanks and appreciation for these kind words of welcome you have accorded me this afternoon. I also thank you for the beautiful casket which you have presented me, which I shall always keep as a most pleasant souvenir of this my first happy meeting. As you are well aware of the keen interest taken by my husband about your education and welfare, it is not necessary for me to say much about it, but please be assured that it will always be also my earnest endeavor to do whatever there is in my power to promote them. (Applause.) Do not ever hesitate to represent to me whatever grievances you may have, as you know it will always be pleasing to redress them. (Applause.) You can always depend on my warm sympathy and also on my representing to my husband whatever reasonable requests you may make. (Applause.) It may sound strange what I am going to say now, but it is true - though I have been barely a fortnight, by the most kind reception accorded and nice feelings shown me by all my husband's subjects. I not only feel quite at home here but also I feel as if I have been here all my life. (Loud cheers.) Pray accept my best thanks again for all your kindness, and let us hope this is only the beginning of many more of our happy meetings in the future. Nazars were presented, and the function closed. Mrs. Sundara Reddy Muthulakshmi acted as Interpreter. Messrs. Ganapathi Sastrigal and Thiagaraja Iyer were responsible for the excellent arrangements, and Mr. Sama Row for the decorations.

Death of a Hyderabad Noble.

COONOR, December 4.

Death occurred at Moinor Villa last night of Nawab Shah Nawazkhan Shamudowla Shojani Moolk Bahadur, a distinguished nobleman of Hyderabad, after a somewhat prolonged illness. The deceased accompanied by his two sons came up here 20 days ago for a change and a week ago he took somewhat bad and had in attendance a large number of well-known Medical men of the station. The late Nawabshah was the son of Nawab Khar-khana of Hyderabad highly connected and owned several properties in Hyderabad.

By this morning's passenger train a large party of relations and friends of the deceased arrived here from Hyderabad. The body will be removed this evening to Hyderabad where it will be interred.

War & French India Citizens.

The Governor's Efforts to Promote Enthusiasm.

PONDICHERY, December 3.

The population of French India has been responding earnestly to the repeated appeals of the Government to their patriotism since the commencement of the war.

On the 30th November last, H. E. the Governor of Pondicherry received a cablegram from the Minister of the Colonies about the new project of National Loan, the issue of which has been unanimously voted by the French Parliament. According to the terms of this cablegram, the Treasurer of the Government Treasury of Pondicherry is entrusted to receive the subscriptions to the National Loan at 5 per cent issued at \$8 Francs, payable in kind of the National defence, rents or cash. This loan has been a great success. But it is not given to every body to contribute to this sacred work of the National defence, the minimum of the subscription being 100 francs.

H. E. the Governor has besides published an important notice inviting the population to give the Treasury all the gold coins either French or foreign in their possession in exchange for either silver coins, Bank notes or bonds of the National defence, according to their choice. It shall be delivered to each person exchanging his gold, a certificate attesting his payment and intended to perpetuate the souvenir of his patriotic act.

H. E. the Governor is doing a great service by taking a keen interest and showing active sympathy in forming a Fund for the Orphans of the war. Under his encouraging help and direct supervision a Committee has been recently formed having himself as Honorary President, Mr. Volmar, Director of public instruction, as President, and all the Directors of local colleges and schools as members, to organise dramatic representations in each and every Institution to be performed during the second week of December. A very hearty response has been accorded by the teachers and the student community at large. The whole collection will be sent to the Central Committee of the National Association of the "Orphelines de la guerre."

The various subscriptions received for the war amounts to more than 395,000 Francs. It is a happy fact that the donations are also coming from British Territory. It is from there that Sultan Ahmed Aly, Raja of Cannanore, has sent a sum of Rs. 100 to the "Ambulance Assistance coloniales."

The big open field in front of the Government House is going to be transformed into a jolly park. The idea originates from H. E. the Governor, for which purposes he himself has contributed a handsome sum. The work has already been commenced. H. E. the Governor of Madras is expected to pay a visit in April, when the Park will be complete.

SIND.

Mr. Webb's Intended Tour.

KARACHI, December 4.

The Hon'ble Mr. Webb of Karachi will shortly visit Madras and Calcutta to enlist the sympathy and active support of Indian leaders for the War League started in Karachi, returning to Bombay in time for attending the National Congress as a delegate from Karachi.

BRIEF TELEGRAMS

The Hon'ble Pundit Malaviya left Ajmer to-day for Jaipur.

The first issue of the monthly journal of the "War League" appeared yesterday at Karachi.

Prince Hitendra Narayan of Cooh Behar arrived in Calcutta yesterday on leaves from the front in France.

There are quite a number of vacancies amongst the official Additional Members of the Imperial Legislative Council, which will now be filled without delay.

V. S. Martini, a private detective was sentenced yesterday by Mr. Keays, Second Presidency Magistrate, Calcutta, to three months rigorous imprisonment for cheating a Bengali chemist.

A Press 'COMMUNIQUE' says: - His Highness the Nizam has very generously offered the use of his workshops to the Government of India for munition purposes. The offer has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy.

Owing to the paucity of entries the Indian Council of St. John Ambulance Association have decided to postpone for the present the India Ambulance competitions which were to have taken place in Calcutta during the first week in January 1916.

The Karachi Congress Committee at a meeting last evening elected 38 delegates, including the Hon'ble Harchandrai Vissindas, the Hon'ble Mr. Webb, Mir Ayubkhan of Lasbeyla and Messrs Gulamali, Chaglia and Hassaram, Vissindas. The delegates will meet on the 14th to discuss the Home Rule League.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, December 1st: - The "Daily Chronicle's" Athen's correspondent states that the Serbians in order to avoid useless bloodshed did not defend Mouastir but surrendered the town to the Bulgarians on the 29th November (C. and M. Gazette cable).

SALONIKA. It is learned from a reliable source that the Austrians and Germans have entered Monastir and hoisted the Austrian flag. It is expected that the Bulgarians will not enter till at least a day has passed.

WASHINGTON. - It is understood that Mr. Lansing has informed Count Bernstorff that Captain Boyed the German Naval Attache is a person Non Grata as the result of his connection with the conspirators of the Hamburg-America line four of whose officials were yesterday convicted of conspiracy to violate American neutrality Laws by supplying German War-ships.

LISBON. - The New Government has met Parliament and announced that it will abstain from party politics and follow purely National policy and always give assistance necessary for the victory of the Allies.

The British Steamer "Langton Hall" has been sunk. Part of the crew have been landed.

The "Colenso" was sunk in the morning of November 30th apparently by the same submarine which torpedoed the "Malinche" and the "Tunis". Ten minutes were given to abandon the ship. The crew of thirty-two reached Malta on Tuesday in nine boats.

In the Commons Sir Edwin Cornwall asked when the Foreign Office first heard of the possibility of trouble in Southern Persia, whether Persian reinforcements were sent to Hamadam in October to protect the Russians and the British, and whether similar steps had been taken at Shiraz. Sir Edward Grey replied that it was not till this spring that we received direct evidence that elements of disorder in Southern Persia were being organized and encouraged by German Agents in defiance of Persian Government. The only regular Persian force available at that time for the restoration of order in the Provinces apart from the Gendarmerie was a Cossacks Brigade at Teheran numbering 2500 men. A detachment of these was unable to spare men for more remote provincial centres. There was no force that could be sent to Shiraz.

LONDON, December 1st. - The "Tribune's" Bucharest correspondent says that it is reported that Roumania will send an ultimatum to Austria when the Allies have half a million men in the Balkans (Pioneer cable).

The "Morning Post's" Bucharest correspondent says that Rustchuki is preparing to accommodate 50,000 Teuton troops. The Bulgarian commanders are fearing that the Bulgars will desert wholesale at the sight of the Russians. There was considerable disorder at the opening of the Roumanian Parliament, the opposition interrupting the King's speech crying "Down with the Germans. Lead us to Transylvania." (Pioneer Cable.)

యుద్ధావసానము

శత్రువుల సంధిప్రయత్నములు.

యుద్ధావసానము ఎప్పుడెప్పుడు అని అస్థిమీనలు జన్మించిన తొందరపడుచున్నారు. ఈ ముఠాలో కొంత పోయినా ఇటు తెలియజేయుదును, అటు పోలందుడను బూర్తిగా గాకపోయిన కొంతభూభాగమైన స్వాధీనమై యున్నది గావున, అనుభూత్యమును తప్పిగాని యీవధుయను నందే సుధిదేసికొనుట సుందరియైంది వారు మిత్రమండలిని తిప్పియత్తుచుంటే దింపుటకు ఆ సేక విధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. అమెరికా మున్నగు తక్షణ రాజ్యములందులకుగల మిత్ర బలమును బురస్కరించుకొని ఆ తేజమువలన పారాధిప్తావధును తమ పరము జేసికొనయత్నించుచున్నారు. ఈ సుధిప్రయత్నములవలన కొందఱు అంగ్లేయులకు దాదాపు హామీనులు కావచ్చున; కాని నిజముచేత ప్రస్తుతావసరములలో సుధిప్రయత్నము మన మిత్రమండలివారి కెంత మాత్రమును లాభకరము కానేరదు. లాభకరము కాకపోవుట యటంచే, తొందరపడి మన వారు సంధికి బిడబడినచో నదీతర్జును నప్రయోజనము కాగలదు. మనశౌర్య సంపదయు ధనసంపదయు వినివాల్సివచ్చి యగుచున్నది. యుద్ధమునకు బూర్వము జన్మకాలలెక్కతులను మనములొ తెంచుకొని తదవసరముగా బయట వైనికబలములను తెంచుకొని నాచారమును జేరి మన మరలంబింపలేదు. అది వాద్యముగా, ఆగ్రయముగా నున మీ సంగ్రామమునకు దిగవలసిన వారమైతిమి. అప్పటినుండి యిప్పటివరకును మన బలహీనముల కేంద్రీకరించుచు యుద్ధమున సాగించుచున్నాము. యుద్ధావసానము బయల్పడిన కొలది యుద్ధమున వారల యాచార కారూపాలమును ఆచారకాళల్యమును హెచ్చుచున్నది. యుద్ధమునకు బూర్వము సాత్విక మున్నది సంకల్పరమలనుండి కూడబెట్టుకొనియున్న జన్మకాల బలపరాక్రమమును నానాటికి ఊహించుచున్నది. యుద్ధమునకు శత్రువులకు క్రమక్రమముగా తుడుద్రాప్తి కలుగుచుండ, మనకు బల సాగింపు కలుగుచున్నది. కావున యుద్ధము సాగినకొలది శత్రువులకు తొందరపాటును మనకు నిలదాటుట గలుగుట నవసరము. కావున ఆ గామి లాభమును గుర్తించి మనవారు ప్రస్తుతమున సంధిప్రయత్నములను మూరివిధయాభివ్యంబులు, ఇదియేయదను అని శత్రువుల సొత్తికి జేయవలయును. వారి వైనికబలము సన్నగిల్లినకొలది, వారివుడు ఈ వైపుననుండి ఆవయపునకు సాచిక వైనిక పంతులకు నత్తగుల్లలొకటి నత్తపురుగులకు లాగు కొని యునుచు కొను న్నను ముడుచు కొని తలల నాచుకొన వలసిన వారగుచున్నాడు. కాలవారమునకు జరిగిన వారుజేయు సంధి ప్రయత్నములు వారి భవిష్యద్దౌర్భేదమునే తెలియజేయుచున్నవి. ఈమాటల కేరలముపుక్కిటిపురాణపుమాటలకావు ప్రాంతమైవచ్చును అను అమెరికామహాత్మా యుద్ధావసానముండి సాంగ్రామిక గాఢ్యములు వ్యక్తపడిన బలబలముల నరసి యిట్లు తెక్కజేయుచున్నాడు.

యుద్ధావసానమునకు ఉద్ధయకత్తులవాడను చెయ్యక రగిలతుల వైనికబలమును తెట్టుకొని యుద్ధమున ప్రవేశించినారు. మిత్రమండలికత్తులను ప్రాన్నుగాను ౨౦ లక్షల వైన్యమును, రష్యావారు ౨౦ లక్షల వైన్యమును, స్వీయవారు ౨౦ లక్షల వైన్యమును, బ్రిటన్ వారు ఒకటిన్నర లక్షల వైన్యమును, తొలియారు వారు, ఒకటిన్నర లక్షల వైన్యమును సంఘటింపిగాని మొత్తముగ ౮౫ లక్షల వైన్యముగాను ప్రాన్నుజేసికొనిరి. కాత్రికత్తులను జన్మకాలము ౩౦ లక్షలమంది, అస్థిమీనవారు 15 లక్షలమంది కలవుకొని మొత్తము 45 లక్షల మందితోను యుద్ధము సాగింబిడి. సిమ్లా గతసంవత్సరము తిరుగు ఇటలీ యుద్ధమునందు జేరికపుడు మిత్రమండలివారి వైనికబలము హెచ్చినది కాని యెరకివారు మిత్రమండలిలో నెరుగు కూడ నిమ యుద్ధంగపునెనను బెంచలేదు. పోయిన వారు పోవుచుండ, వానిస్థానములకు నూతన వైనికలచే నింపుచు మొదట నుద హరింపబడిన 45 లక్షల వైనికబలమును సుధియకత్తులను నింపక తెట్టుగలదు. యుద్ధ క్రమమున నకుచుచు వైనికనప్తమును బూర్తి పరచుటకు ముందరిప్పుడు ౮5 లక్షలమంది, ఇటలీవారు 85 లక్షలమంది మొత్తము 68½ లక్షల వైన్యమును నుపయోగ పరచిరి. మొత్తముగ ౮5 గతసంవత్సరమున మిత్రమండలివారు 67 లక్షల వైన్యమును నప్రయోగించి ఇందులో 55 లక్షల మంది వీరవృద్ధులు నందిరి. మిగిలిన వైనికలంబులు గాను

పడిన వారగుటచే, వారు తిరిగి రణముజేయుటకు నేడో రేపో ఉపయోగపడగలరు. ఇట్లే గతసంవత్సరములో అస్థిమీన జన్మకాల వైపుక మడిసిన 68½ లక్షల వైన్యములలోను 50 లక్షలమంది చురదొందిరి. రణవివాదలగు వీరి స్థానములను బూర్తి పరచుటకు అస్థిమీన జన్మకాలము వివిధి లక్షలమంది నూతన వైనికలను తిరిగి యుద్ధంగమునకు బంపి యున్నాడు. మిత్రమండలివారికి వీరు సహాయకత్తులను మింపిన వైన్యములనుంపు కార్యమును శ్రమ పెట్టలేదు. అందుచేత, మిత్రమండలివారి యుద్ధంగపు వైనికలు 52½ లక్షలమంది, కాత్రికలను 45 లక్షల వైనికలు మాత్రమేకలరు. ప్రస్తుతమునందు రష్యావారు 15 లక్షలను, (ఫ్రెంచి వారు 20 లక్షలను, బ్రిటన్ వారు 7½ లక్షలను, ఇటలీయులు 7½ లక్షలను, స్వీయవారు 1½ లక్షలను, తొలియారులు, 1 లక్షలను మిత్రమండలికత్తులను అయారంగము లందు రణమును సాగించుచున్నారు. కాత్రికత్తులను వాలో చించితిమి, పల్లెడు గంగమున 20 లక్షల (ఫ్రెంచి వారు 7½ లక్షల బ్రిటన్ వారు 1 లక్షల తొలియారులను నిర్బంధించుటకు 15 లక్షలజన్మకాలము నెలిచియున్నాడు. తూర్పురంగమున 15 లక్షల జన్మకాలము, 10 లక్షల అస్థిమీనములను కలపి 15 లక్షల జన్మకాలము నెలిచియున్నాడు. దక్షిణరంగమున (అనగా ఇటలీయునంగమునందు) 5 లక్షల అస్థిమీనములను 7½ లక్షల ఇటలీయులను 1½ స్వీయములను కలపి పోచుచున్నాడు.

సాంగ్రామికజేతములు ఈబలము సెంతకాలము నిలబెట్టుకలగును? గతసంవత్సరమునా సాగిరిన వాత్రికలకు శుభ్రుత్త వత్సరమునకుడ అక్షయముగా సంపాద్యమునచో, ఇంకను సెంతకాలము సాంగ్రామిక గాఢ్యములు కందక కాంక్షకు నదలపడగలరు? అనుప్రశ్న ఇపుడాహినినీ నున్నాము. ఏజేతమునందైనను రణవిధుల సంఖ్య నిర్ణీతమై యుండును. మొత్తపు జనసంఖ్యలో ఏకదశభాగమో వైనిక యుండును. మొత్తపు జనసంఖ్యలో ఏకదశభాగమో వైనిక సేవార్థముగ ఉండునని అనుభవము యభిప్రాయము. జన్మకాలము ౬౭ లక్షల వైన్యమును ప్రాన్నువారు ౪౦ లక్షలమంది, అస్థిమీన, వంగరీవారు ౫౦ లక్షల వైన్యమును తయారుచేసి వారు. ఈయంకెలు వైజేప్రబలిన పదవంతునకు తీర్మానములగుచున్నది బ్రిటన్ చేత విడుదలచేయి, రష్యాచేత విడుదలచేయి మాత్రము ఈమాత్రము అన్వయంపలగును. రష్యాకు ప్రభాసనుదామునా పదవంతు యునిక బల యుండవలయునని, ఆ తేజము 170 లక్షల వైనికలను పోషించి మెంచవలసి యుండును. కాని తిండిపెట్టి మాండుండ బెట్టుచు ఏజేతమును నూడ నింత వామాశ్శ్యమును పోషింపజాలకు. అందుచేత ఏమేటికా యేమివారి అవలరాను సారముగా ౩0 లక్షల 40 లక్షల వైనికలను సమమాన్యమునందు. గత సంవత్సరమున రష్యావారు 80 లక్షల మంది ఇట్లు జాగ్రత్త పరచి వారు. యుద్ధము సాగుచుండెంత కాలమును రష్యావారు ఏమేటికా యేమి 80 లక్షల వైన్యమును అక్షయముగా రణంగమునకు దీసికొని గాగలరు. ఇట్టి యుద్ధమున వైనికసంపద కృత్యేకముగా నిర్వయింపక అమితజ వామాశ్శ్యమునకు గల్గుచున్నది. ఇంగ్లాండులో నిర్వహ్యవైనిక సేనగాని, స్ట్రాటెజికల్ (విలనవైన్యములు) గాని కావు. అసమాన పుష్పములను కేసి గతసంవత్సరమున 3౦ లక్షల వైన్యమును సేకరించ గలిగెను; కాని యీమాత్రపు వైన్యమును నికముందు తయారుచేయవలసి పోవును. అయినను యుద్ధమునకు ఇంగ్లాండునా రికను ౧౦ లక్షలమంది వైన్యమును కనకాశ్రయగలదు. మొత్తముగ ౧౮౦౬౧౮౧౭ లో యుద్ధమును సాగించుటకు మిత్రమండలివారికి 2౦ లక్షల వైన్యము కలదు. ఈపుణ్యము శత్రువుల బలసంపద నుకూడ తెక్కజూచితిమేల వారికి రావోపు ౧౮౧౬ లోను నలనాటికి మొత్తముగ 3౨ లక్షల వైన్యమునందు ఎక్కువమందగు తేజువాన్ని కావున రావోపు వీరకాలము సమీపింపకమున్నే జన్మకాల యుద్ధక్రమము అణగగలదు. ఈ 3౨ లక్షల వైన్యముతోను వారు మిత్రమండలియొక్క 2౦ లక్షలను భిక్కుించుట యసంభవము. కనకనే వారి భావింపిన దుండుగని తెగదొంగి సంధిప్రయత్నముల నధికముగా సాగించుచున్నాడు. మిత్రమండలివారి సహాయమును నెరిగి సంధికిపుకువచ్చి తొందర యేమియు లేదని యెరకి నొకరు హెచ్చరించుకొనచు సంగ్రామాభివ్యంబులను పోచుచున్నాడు. ఇదియే ప్రస్తుతపుష్పక్రమము. ఈ యుద్ధము ప్రయత్నము విశాఖపద్మమునందా నీ సుందరిని గలదు. కాల్ క్రమమున శత్రువులు యుద్ధమై వారియధాస్థానములను నానగిరిన వారగుచును. అంతిరరతును వారి యాదంబరములను సాగరిన తుండ మన విస్మయక కార్యముల నిర్వహించుట ముక్తము.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

స్వైములవర్క్సు డిపార్టుమెంటు
కంప్రాక్టు A ఎఫ్. పి. నెం 22 ను
నేపీయరుపార్క్ స్టోరేజీ టెంకు.
1915 సంవత్సరము డిసెంబరు 16 తేది గురువారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటువారు, నేపీయరుపార్క్ పంపింగు స్టేషనువద్ద నిటిని నిలిపియుంచుటకు తగిన చెరువు నొకదానిని కాంక్రీటుచేయించి, ఇటుకలతో కట్టించి, అనసరమునైన యితర వనులు జేయించి, నిర్మించుటకుగాను పెట్టుకొనబడు టెండర్లను, పట్టెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసు గారికి రుచి చెల్లించినట్లుయిన, టెండరు, కంప్రాక్టు అచ్చుపారములు దొరకగలవు. ఈహమ్మి తిరిగి యివ్వబడనేరదు.

స్వైముల్ యింజనీయరుగారి ఆఫీసులో ఉదయం 10½ గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటల వర్యంతము దీనిస్థానము నగయురా బాడనగును. రాదలచుకొన్న టెండరు దారులకు చేయించవలసిన పనిపాటలు జూపుటకుగాను 1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 8 తేది బుధవారము ఉదయము 8 గంటలకు సీనియరు అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు గారు పనులు జరుగగల స్థలమునకు బోయెదరు.

ప్రొటెండరు దారులు రు 100. లు ధరావతు హామీగా రివిన్యూ ఆఫీసుగారివద్ద చెల్లించి, వారిచే నొసంగబడు రసీదును టెండరునకు జతపరచి పంపుకొన వలయును.

నేపీయరుపార్క్ మదరాసు
20, నవంబరు 1915. } జె. డిల్లీయు. మెవల్, స్వైము ఇంజనీయరు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు స్వీయ కంపెనీవారు ఏలూరు చింతలపూడి రోడ్డుమీదకు ప్రయాణికుల ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు కృష్ణాపురువు వద్ద మోటారు కార్లకు ఈ నెలలో నడిపించుటకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెప్పవచ్చుములో ఈ మధ్య కురిసిన అపరిమితపు కష్టములకు కార్లకు చేయు రంగులు అరకను న్యాయాత్మీయ జేయుటకు వీలుకావలసిన మొదట ఎన్నాటుచేసికొన్న నిమములకు పని ప్రారంభించుట అభ్యంతరము కలిగి నిర్ణీత ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగినది. కాదు. ఇట్టిస్థితిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండి ధర్మాజగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కంప్రాక్టు మోటారుబళ్ళు నడవడముగల తేజువనము విస్మించని వివిధ దానా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి నోటీసు ఇచ్చియున్నాం అందులకు మాకు అయినన్న ఇవ్వకుండా ఆగిపోయినట్లున్నా సదరు టోటాగేటు కంప్రాక్టుకు అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజగూడెము గ్రామ మునము వాడుక చేయుచున్నట్లున్నాం యిట్లు ఘోషింపించిన బ్రిటిషు రాజ్య పరిపాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు కనకల్గి మరియొకరు చేయి మంచి పనులను కలగనేరవు.

స్ట్రీలపాట రామాయణము
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.
వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి అందకరముగానుండు 200 పేజీలుగల గ్రంథము—నెల పుస్తకము 1 కి, రేఖాలా కూలి సహా ఒక మోటారు వదిపుస్తకములు ఒకేసారి కొనుపానికి ఒక పుస్తకము బహుమనము పుస్తకముల దొరకకు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి

ఒక కరయోగి మరణము

బూకరువాసింగ్గమ్.

ఎక్కడో కుక్కవారిద్రవ్యములకు పలుకుమైన యొక కథిలజీవమున జన్మించి కన్యాయకృషిచే నొక యుక్తము విద్యాలయమున కభ్యసించుచుండెను. ఎక్కడో అభివృద్ధిచేసిన నీగ్రోజాతియొక్క సహజభావము నిమిత్తము ఈ జీవమునకు సర్వ భావచేసి భవ్యుడయ్యెను. ఎక్కడో పీఠముగా నెంచునది నీగ్రోజాతికి జెందినవాడయ్యెను దన సుగుణసంపదతో శ్రేయస్సును పొంది నిరుపమాన గౌరవమును బడసెను. ఎక్కడో నిమ్మజాతులయొక్క యొన్నతికయి పాటుపడెను నెల్ల కర్మచారుల హృదయములందును ఆకాశమారములనదయింప జేసెను సహద్రవ్యమూర్తియై కలసిలేనో, యట్టి సహకర్మచారుల దగుబూకరుటి. వాసింగుడును పులకగతుడయ్యెను వివిటకు మిక్కిలి కేవలించుచున్నాడు. ఈ మహనీయుని మరణము నీగ్రోజాతికి గాక సమస్త ప్రపంచమునకును ఈభావ హామీయని నొక్కి చెప్పవచ్చును. తాను నీగ్రోజాతియొక్క యొన్నతి సాధనార్థమై చేసినకృషి నంతయు వాసింగుడును తన ఆత్మజీవన చరిత్రయందలి బొందుపరిచి యున్నాడు. అతని జీవనకృత్యమును దలంపుకొన్న విమర్శకములైన యా నేక విషయములు స్మరణకు వచ్చును.

మనకు ముఖ్యముగా మొట్టమొదట మనస్సునకుదట్ట విషయము, మానవజాతికి గళంకపాత్రమునైన బాహ్యవ్యాపారము. అభ్యాసమున అమానుషమునైన నీగ్రోజాతివారిని కట్టో పాయములచే ఆఫ్రికానుండి సంగ్రహించి తెచ్చి తెల్లవారి నేకులు అమెరికా దేశమునకు దొకప్పుడు విరివియైన వ్యాపారము నున్నపుడుండిరి. కరువులను వికృతించినట్లు జ్ఞానాది నానావిధ కృత్రిమతలను తోడి మానవుల గూడ వాడమృతము చేయుచు భవమును గడించుచుండిరి. పాప మూడురద్రవ్యవలకు లొకయజమానియండి మతీయొక యాజమానకర్తకు మాటును మౌర్యాత్ములను తమస్వాములు పెట్టెను కళలయోజనములను బడుచు తమనిరంతర వాస్తవము తీయెను సుసమయమునాటను నీగ్రోజాతియందలి. వారు తమబుద్ధి బలము నాధారముచేసి నీగ్రోజాతియార్యములయొక్క దీక్షయను కలయించుచుండెను పరమదయాళుడగు ధర్మవానర డెంతకాల మూరకుండెనునుకల ఒకవిధముగా భవార్జనమున నొక ప్రబలసాధనముగానున్న నీవ్యాపారము తెల్లవారి సంఘమును గూడ వివాళము నొందించుచునే యుండెను. జుర్రీతి సమాజమునందు సర్వసామాన్య మయ్యెను. అమానుషమై, అవిరీతిదాతలకైన యాచర్యము వాప్రచేయుటకు శ్రేయస్థులలోనే యుండెను ప్రస్తుతమునాటికి. 1858 వ సంవత్సరమున జన్మించిన వాసింగుడును వానిసమాజికతకు పున జన్మించినవాడే ఈ విషయము 19 వ శతాబ్దముయొక్క మధ్యభాగమునందు గూడ అమెరికాదేశ పెట్టుబడిదారీ తెలియకలేదు మున్నది. కాని సంఘములో అంతరికలహములు పెరిగి వాసింగుడును వెద్దవాడగునప్పటికి కొన్నికొన్ని మండలములలో నీవ్యాపారమున పేదరికముచేసి చిరిచాస్తాంధ్ర పరిమళుండి నిమిత్తమై హృత్పరిభ్రామదయమును గాంచిన యా నీగ్రోజాతివారి యొక్క మనస్సెంత యెటుండియొండెనో చదువకులె యూహించుకొనుదురా? కంటమెంటునే యుగేకస్థలములలో నీగ్రోజాతిని నిమిత్తమై పాఠశాలలు బయలుదేరినాగెను. మొట్టమొదట నెర్నాటుచేయబడిన యావిద్యాలయములందలి విద్యార్థులను మంత్రేపీఠముగా నుంచునది తలచుట కవకాశముండబోయినదా? మన వాసింగుడును మున్నె యా కష్టములలో బోరాడి యున్నదివిద్యనే చడయగలిగెను. ఈ న్ను తి క తోలా భమును బడసిన వారికి భాగు పడుటకు మార్గములు తెక్కురగానందువా? అందులో వాసింగుడును సామాన్యబుద్ధియుతుడు గాఁడు. అసమానమేధకుడోడు సకలజనులను వశముచేసికొనగల యోగ్యతై పుణ్యము గూడగలవాఁడు. ఈ విశిష్టతవిద్యకులన నతఁడు వ్యాయవాదిగాఁ జేయఁగాంచుట కవకాశముగలదు. సంయుక్తరాష్ట్ర సభయందు సభ్యుడగుటకును నీలందెను. ఇంక ననేకోద్యోగములలోఁ బ్రవేశింపవచ్చును. కాని యాయోద్యోగములకులన తాను గౌరవముగా జీవనముచేయుటకు నీలన్నదని తెలిసిన వాడయ్యెను సర్వాలిమూల మున్నతిగఁగంచబోయినది యతఁడు గ్రహించెను. స్వలాభమునకే దుద్దృషెను సకలద్యోగముల వింతను మనోవిధియండి రితిమితై చిన్మజాతి(నీగ్రోజాతి)యొక్క యొన్నతికి దోడ్పడునదై, కష్టములకై మన దైక్ష

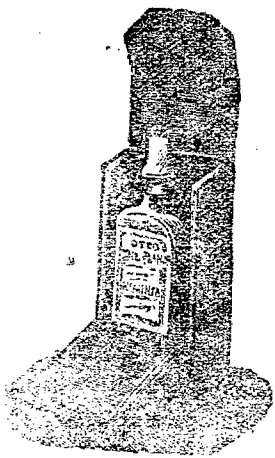
ప్రచారకోద్యోగమున కలంబించెను. ఈ మార్గము నలంబించుటచే నతఁ డైహికసౌఖ్యములకల్ల నీళ్లు విడిచెను. వాధల వాహ్యము చేసెను. సకలజాతులకును నొకటే నిధమైన కత్తికర్తల పనికిరాదని వాసింగుడునుయొక్క యుద్దేశము. నీగ్రోజాతియొక్క యొన్నతికి నొకపాటి సామాన్యవిద్యయు, విశేషముగా కన్యవిద్యయు నావశ్యకముని యతఁడు తలచెను. తన శుభితులకుం కనుగుణముగా నతఁడు 1881 సంవత్సరము జూలై 3 వ తేదీన నొక విద్యాలయము నేర్పాటుచేసెను. అప్పు డందు 30 మంది విద్యార్థులుమాత్రమిండిరి. అతఁడొక్కడే ఉపాధ్యాయుడు. విద్యార్థులనుండి గృహము చాలరకు పాడుచే. దై కర్మము వచ్చినచో గురువుగా ను గు పట్టించి వివదిగా నుండెను. కాని యట్టి చిదదశలో నుండిన విద్యార్థులకు ము వాసింగుడునుయొక్క యున్నతికృషిచే ముప్పదియొక్క సంవత్సరములలో నత్యంతాశ్చర్యకరమైన యభివృద్ధి గాంచెను. మూడు శంకర్మములకుం బూర్వము ఆవిద్యాలయము ౮3 మందగృహములతో, ౧౧౯౦ మంది విద్యార్థులతో, ౧౧౬ గురు ఉపాధ్యాయులతో కలకల లాడుచుండెనని కర్తవ్యంబడెను. ఈవిద్యాలయములలో కిక్కురు బొంది ౬౦౦౦ మంది శ్రీపురుషులు అమెరికాలో వానావిధకృత్యల సలపుచున్నారు. గౌరవముగా జీవనముచేయుటకు సహకర్మకునిద్యము దన జాతివారు నేర్వకొనట ముఖ్యవశ్యకముని అతనిశుద్ధేశము. అత్యధిసంపూర్ణముగా ఫలించినదనిచెప్పవచ్చునపుడుకొప్పులివిద్యను వ్యాపారకేయిట్లు గూడఁ బ్రస్తుతము జరుగుచున్నది. కృత్రిమతలతోవారు అతఁడు సర్వజాతివానికి గట్టిగా నేర్పిన మతీయొక విషయము నీటి- చిరకాల దాస్య

భారముచే సర్వజాతివారిలో నదిగిపోయి యున్న సుగుణాంతురములను వాసింగుడును మెలకువతో నిలుకడబెట్టి ననలు ప్రాప్తమట్లు చేసెను. "శిలమును సంపాదించుచు; మిగిలినదెల్ల లభించును" అనునది అయ్యయొక్క నైతికోపదేశ సారము. వాసింగుడునుయొక్క బుద్ధిశక్తిలయి, సుగుణ సంపదయు, ఒహంజనులనుతికే వాత్సల్యయ్యెను. అమెరికా యందలి కత్తికర్తలయములలో నెల్ల సర్వశ్రేష్ఠమయిన దని చెప్పఁదగిన హాకర్త విశ్వవిద్యాలయము వాసింగుడుకు ఎమ్. ఏ. అను బిరుదును నొసంగి గన్పాసించెను. విభ్యాజితైజ్ఞానికులకు, సాహిత్య వికారయతుల మాత్రమే లభించెను నీ గొప్ప బిరుదును పొందినపుడు "హాకర్త విశ్వ విద్యాలయమున నన్నీదికనుక సన్మానించి నీగ్రోజాతి నెల్ల సన్మానించినది" అని అతఁడు నడిసెను.

అత్యంత నీచముగాఁ జూడబడెను జాతియందు నుదయించి స్వార్థహీతిమై తన విశుద్ధజీవనముచే అమెరికా దేశముల మొత్తమునగౌరవమునబడిన వాసింగుడునుయొక్క జీవితము చిరస్మరణీయమైన దనుటకు సందియము లేదు. ఈమహా నీచుని చరిత్రమునందలి జాతపైడు స్వార్థహాస్యమైన జీవనమును సర్వజాత్యభిమానమును, వర్తవ్రవాసాగమును కట్టుదల యను మనము సాధించి భవ్యమృల ముత్యము గాక!

(ధర్మసాధన)

తెల్లము జలాలో ప్రాప్తి కుట: - వ్యాయస్థానమున వ్యాయాధిపతికి అజాతము చెప్పుటకు ప్రాప్తి కుట గా నియమించుట తగినవారు బొంబాయి రాజధానిలోని తెల్లము జల్లాలో దొరకుట లేందున దొరకెను వారా విధానము నెత్తికేయదలచి కని తెలియు చున్నది.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమింప చేయు

ఆటో డిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి అపూర్వవాసనయను కలదు. ఆరోగ్యవోగ సారము మొదలగువాటియొక్క సంబంధము జూపుగాలేదు. వేతిగుడ్డలోగాని నొక్కానైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక శంకరకళకు మధ్యలోనుండు యంత ముఖములకు వాసనను అపభవించ వచ్చునో అంతఅపభవించును. ఇతర వాసనలు యేజేనియుండినా యా ఆటో డిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. తిండినమే ఒకబుడ్డికి ప్రాసించెపుడు
1/2 డ్రామ 1-కిరా. 0.8-0
1 డ్రామ 1-కి ,, 0.12-0 ని.సి. చార్జి యా. 0.4-0 ప్రత్యేకము.
1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0
ట్రైప్లోవిల్వహోర్ నుగంధకాన్లు ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినితీయనప్పుడు ట్రైప్లోవిల్వహోర్ ను పేరుకు వేసివేసి తీసుకలెను. ఈ అగంధ వర్గములను ప్రతి వహాయించు నొక్క నొక్క కేరకుల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకుచున్నది సోల్ వికేంబు సోల్ వికేంబు-అండ్ ఇండియన్ ప్రెస్ అర్బు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 15వ జూనియరులు, బొంబాయి. ముద్రాణ విజయ్: - మహారాష్ట్ర ముద్రాణ, నెం 22, వై నాబాగ్ కోట్, బొంబాయి. ముద్రాణ

సి మె టు.

గిరింగుహము 'చేతి' మార్కు పోర్టండు

సి మె టు.

నరకు నిరామము లేకుండ వచ్చు చుండును.

క్రొత్తగావచ్చిన లాటురోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత నరకు కావచ్చిన నంతయు కంటనే ఇయ్య

బడును.

చెలలును వివరములును తెలియగోరువా టిటుల వ్రాయవలెను.

బెన్సు అండు కో., లిమిటెడు.

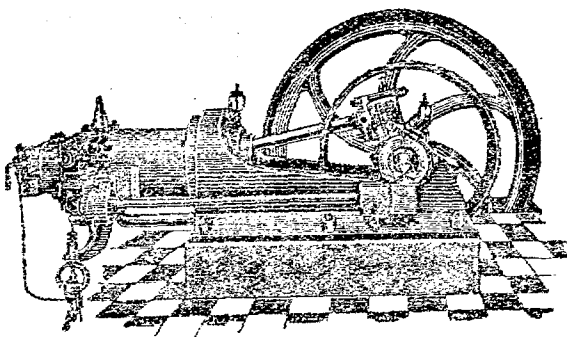
పోస్టుచాక్సు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LTD, MADRAS.

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కూడాలులు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టుములపవరు వరకు స్పేరు సామానులు సహా ప్లాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, శాఖపట్టణము, పాలకొట్టి, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబతూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవిపాక్స్సు స్టీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లల్ల స్వీకరపులు, డాంక్ పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రవైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుమయోగించు బొగ్గుగామాపు, రిటార్టరులు, బియ్యముచేయు హాస్టల్ షేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమానద్ర విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

(ప్రాంచికీనులు:—తెజవాడ, తంజావూరు.) ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

సిమిల్ (REGD)

హేర్ ఆయిల్

సింలా హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. శరీర సెంట్రుకులను, ఎట్టిని వెంట్రుకులను నలుపుచేయును. రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువానలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ సం॥ మైసూరునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని శరీరమునకు ఒక సువర్ణ పతకము నిచ్చిరి. మఱియు భారతాద్యుండుంచబడిన ప్రదర్శనమునందు బొంబాయి నగర్ను సాహేబు హిజా ఎక్సలెన్సు లార్డు వెల్లింగ్టన్ జి. సి. బి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు, బుడ్డి ౧కి రూ॥ ౧-౦-౦. ౩కి ౨-౦-౦. తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము. పోల్ ఏజంట్లు:— కాకు అండు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనానాగి సౌందర్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. దీనిని సెల ౩1 వ తేదీ తాత్కాలిక నోకసారిక నాలుగు రూపముల విలువగల హుంతుల గొనువారలకు క్యాలండరు దిలికిముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బె 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

109 ఫ్రేరీ రోడ్డు, బొంబాయి.

శి తంబు శెట్టిపెద్ది, మద్రాసు.

ఈ యుద్ధమున క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. భరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలుగదు.

వనోపధి సారసపరిలా

ఇది దేశానుండుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మతోగలులను బాగుజేయును. క్షీణనోట్టు, పాలివాయువుపోట్లు నీరసపట్టు, రక్తవికారములనుగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడితెంకు తులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురు చుట్టికలిగి వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు చలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

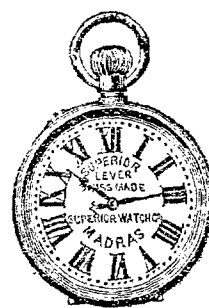
ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ 1-4-0.

కుఘకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లిత్రాగు బకు మందు) నాగల్గితైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకపి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

ప్రాప్తైలు:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

నువీరియర్ లీవర్ జ్యూయలు వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారును దయుమింద మా కం పెని చేరు ఎట్టనివీరానో ముద్రింపబడియుండును. ఇది మారుట కండమై తెలిగమును, దప్పు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోమనాగలిగి మొదలుపనులకు దగియకండును. పె టైముత బాభాగమున గ్యారంటీచీటి అతికించియుండును. నీయకండి మా క తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి

యొద్దను జిక్కను. ఒకరొక్కరును తీయుచురను తలంపుతో తిక్కుర వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యుండుభవంబున దెలియును. ఇదివల కనేక గడియారములు ఖర్చులు యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని శంకెసింపించిన, వేనమాటలెండుకు? నువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాక్సు నెం187, మద్రాస్

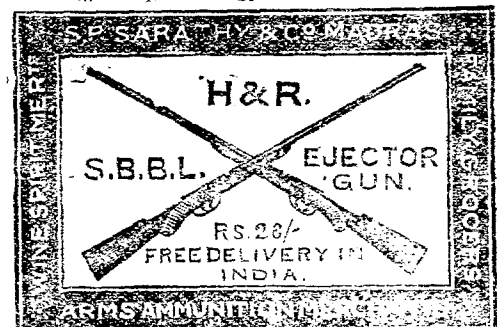
శ్రీమదాంధ్ర బహండ పురాణము

[ప ద్య కా వ్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము తెప్పడెట్లు మార్పుకొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. భరకురామచరిత్రము, నగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ నితీగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శ్రేణిమగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడినందు కార్యకొరైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అక్షుక్తముడతి 5-0-0 కర్చులు వేతె. చలయువారి చిరునామాతో వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషా, దిశర్మ, తెలుగుదండికుడు, ముద్రినివర హైబాగ్లా, కపి.

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యాదీనుర కిడువరిన బడియున్న బోడుకుపాకల మార్పుగల నిపు పైటైలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల చాటిలో మించి. ప్రతి పదిపైటైలను రెండుపైటైలముగు రెండు 5 రూపాయల నోట్లు వెట్టబడియున్నవి.

కుపాకి మందుగుండ్లు నగయిరా సామానుల ధరలను వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

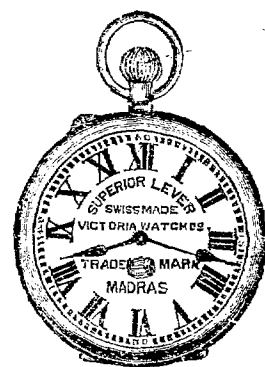
ఎన్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,

81, నై నాబజారుగోడ్డు మదరాసు.

రిజిస్టరుచేసిన బారెల్ మార్పు

నువీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు గ్యారంటీ వుత్తె యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలాకాలము నడిచేటందుకు నీయలో మాకం పెరిగిగాను గెట్టితరమైన సామానులతో చేయబడినది. నీయలో మాకం పెనిచేయన్న నీసాయిమార్పు చేసియుండును. ఈ నువీరియరు లీవరు గడియారము మాకర్త లిప్ప యితర కంపెనీలొ దొంకదు. ఇది పోయెనకాలముచూపునీయు నిండా

నుందరముగల లోతట్టు అద్భుత మూకగది ము. మాకం పెని చేరు ఎప్పటకు ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకం పెని చేరు చేసి తిక్కునధరకు అమ్ముచున్నాము. మునుపటి వెల రూ. 8-8-0. ఇట్టిటి వెల గొలుసుతో చేసి, 3-0-0. విక్రొరియా వాచ్ కంపెనీ, పొకాకపేట, మదరాసు.

మంచిమనసు! వేనవేల ఖర్చుపడింది!! వెనుకదొకపు !!!
ఈపంచల కొనువారికి, పంచ1-కి ఆత్మలాభమున
కోర్కెని కోడండ్ర ప్రభావము అను గ్రంథముకట్టి ఇవ్వము.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేకపంచల ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకలా రా! శ్రీంగారమున్న
వాగ్ధికతయన్న గల మేలైన ఆగర్
పట్టుపంచలు పంచుగదిగముల ఆనంద
ముగోరకు తెప్పించి విక్రయించినదిపో
గా మిత్ర కొద్ది పంచెలు మాత్రమే
యున్నవి. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
ఆకుపచ్చ, కోవా, మేపునర్మం, ఇత్యాదరంగులు గలవి. క్లాఫు
సియమైనవి, త్వగపడుదు
5 1/2 మూరదీవిన్ని 2 1/2 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచె 1కి 2-0-0
పంచ 1కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0
డిటా రెండుపంచల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవ్వం.
జపాక సిల్క్స్, వేర్-హౌస్, 6 వేంకటేశ్వరమేస్త్రీవీధి,
సామలకాడుపేట, మదరాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము
ఆంధ్రాచరణము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిమందరమైన పటములు చేరియున్నవి.
కొన్ని ప్రతులే మిగిలియుండుటవల్ల శ్రీమదుల్లాసే వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలయును.
బాల, ఆయోధ్యాకాండములు గొప్పపానుల కాగితములు
కాలికోవైదు గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం రంగపటములు 3-౦-౦
అరణ్య, కిష్కింధా, నుందర కాండములు గొప్పపానుల
కాగితము కాలికోవైదు ౧ సంపుటం రంగపటములు ౪-౦-౦
యద్ధ కాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౦-౦
తైత్తిరీమహిమక, రాంపానుల కాగితములైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాలికోవైదు బాల, ఆయోధ్యా
కాండముల చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦
డిటా అరణ్య, కిష్కింధా, నుందర కాం చేరి ౧ సంపుట ౫-౦-౦
డిటా యద్ధ కాండము మూడుభా. చేరి ౧ సంపుట ౪-౦-౦
శ్రీరామకాలగర్వయును ౦-౫-౦
(255) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో,
ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సయ్య త్రమరాపు ఎం. ఏ.
తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా సంపుము
కలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(7) 145, కావీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు
మహామహావాక్యాలు బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిప్రతులు గలవు వలయువా రీక్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.
1 బిల్వేశ్వరీయము 2-౦-౦
2 కొక్కండ మాహాత్మ్యము ౦-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర ౦-౪-౦
4 గోదావరి వర్ణనము ౦-౪-౦
5 నియోగి దీక్షితశత్రుము ౦-౮-౦
6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము ౦-౮-౦
కొక్కండ కుమారనరసింహం,
(261) గాజుపేటదరము

ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈపుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశిష్ట
విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక
మేమును గోరి ప్రకటించియున్నాము. ఇండియాదేశ
మహా బద్ధిలవిన ప్రతిమహాత్ముడును అవశ్యముగా జగన్
వలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ముఃతేశంకర్ గోవింద్రి,
తంకనిగ్రహ డి.ప.ధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 హంటుకోడు, మదరాసు.

అపారమేయము (శ్రీమహాదేవీభాగవతము)

ఇందు రాఘవ యాదవ పాండవాది వర్ణనలు మిగుల
మనోహరముగ ప్రతిపాదించబడియున్నవి. నివృత్తిపరులకు సకల
ముముక్షుజనులకు నుపయోక్తములగు పారమార్థిక విషయ
ములను ప్రకృతినిరతు లగువారికి నావశ్యకములగు వెళ్ళు
ధర్మములను సుసందర్భముగ వర్ణింపబడినవి. మరియు పరదేశ
తాత్పర్యము సాకల్యముగ నుపదేశింపబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ
గ్రంథములను చెన్నపురిలోని శ్రీ గవర్న మెంటువారి ఓరియం
టుంట్ మేన్యుస్క్రిప్ట్ లైబ్రరీలోని పత్తి ననుసరించి
సమర్థకథనము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధిం
పించి సకల లోకోపకారార్థముగ శాంధ్రాపిటో మేలికాగిత
ములపై మహారాజశ్రీ రాజా శ్రీమదంకితము వెంకట జగ్గ
రావు బహుద్దాయవారు శ్రీమేరుమహమ్మదపురం జమీన్
దారువారిచే స్వకీయ పత్రికాకోశధనముద్యాయమున ముద్రిం
పబడినది. ఈ మహాగ్రంథ ముద్రితాదికమునకు దమచే వదలి
సామ్యుల్లో సగ బాటు మాత్రము కర్మయూపమాన రాజుట్టు
దలచి వెల నులభము చేయించిరి.
బట్టవారితో బ్రెయిండు చేయించిన పుస్తకము 1కి రు. 1-0-0
మాట్టులు కాగితముతో బ్రెయిండు " " రు. 0-14-0
అబ్జుకు కేటరీమిషన్ ప్రెస్ వికాఖపట్టణం వార్తరయిల్వోపు.

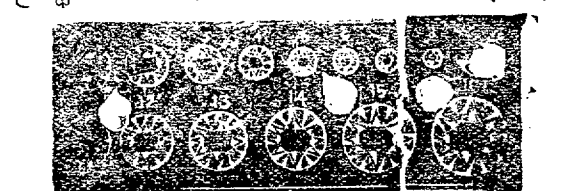
గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైకిల్లు, కార్లు, ప్రయాణీకులకు స్వీస్
కార్లు, కాబలెస్వారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుడు.
ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేషకాలము నుండి
మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు,
జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త
కార్లుగాని, పాత కార్లుగాని మంచివిగాను తీసియివ్వగలరు.
తీయగ మీ కార్లును కావలసినయెడల అమ్మియివ్వగలరు.
ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు
కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానాలు యావత్తును
మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అడ్డకియ్య
గలరు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

**ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,**

మరాఘ వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు
తంలి విలాసము:- "ఉమ్మడియార్"
ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతరమైనట్టిన్ని
బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కెంపు
లున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను
బేడకాసులు అణకాకాసులున్ను బుగారపు నగలు
న్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును
కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు ఇంపుదురని
ప్రార్థించుచున్నాము. (83)

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని శైలిలో వర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగఱ కాంధ్రమున ముద్రయింపబడి లేదు.
వెల లేదు బ్రెండు 0-12-0 కాగితో బ్రెండు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము.
వలయువారు:- శ్రీపాద సుబహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబుకెట్టివీరి, మదరాసు.

సర్వరోగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలదేవ భేదములు
లేక ఆహారకృద్దులకు శ్రీపురుష లిరువురును నేపించిన
ఎవ్వడును నిరోధముగ నుండగలదు.
మననముంజరి మూత్రము.
40 గల డబ్బీకయము రూ. 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీలబజార్ కోడు మదరాసు.

మన శత్రువులు.

ఇందు పొగవట్టు, సిగరెట్టు, కల్లు, సారాయము,
కాఫీ, టీ, వల్లమంతు, మొదలగు అన్ని దుర్భావ్యములను
గుర్తి వ్రాయబడినది. బాలరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు
82 పాఠములుగా విభజింపబడినది.
గౌతము బుద్ధుండు వెల 0-4-0.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ కెవరను తెలుగులో వ్రాసి
యిందలేదు. ఈ గ్రంథముందు విమానముల నిర్మాణము,
అవి అకసమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా
వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0
పాలపర్తి రామమూర్తిగారు.
టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గుంటూరు.

గంధకరసాయనం.

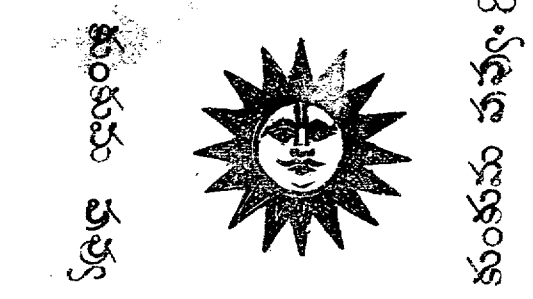
కష్టపులు, గకల చర్మరోగములు, సుమస్త పాఠస
వాయిలు. కేగలు, వాయుకలు, రసములు, మచ్చలు, పుండ్లు,
జీల బద్దము, రసదోషము మొదలగువాటికి బ్రహ్మశ్రుము
2, 3 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు. 2-0-0.

శ్రీకర తాంబూలమాత్రము:- మహానగరి రుచికరము
గా నుండును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, వాయువ, ఆరోచక
మును హరించి ఉల్లాసము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 0-2-0
వి.పి. చార్జి వేరు. (0-2-6) బిల్లలంపి! సీసా పంపబడును.
(264) ఆయుర్వేదసమాజ్, బొందూరు (గుంటూరుజిల్లా).

కావలెను

జితాను మన్నకు సరహంతు అమ్మటకు ఏజెంటును
గుత్తగా కొను వర్తకులునకాలెను. రేట్లు చవుకగా నుండును
వివరములను తెలియగోరువారు 0-4-0 (బిల్లలంపి) పంపకలెను.
డి మ్యూచుయల్ కో-ఆపరేటివ్.
ఏజెన్సీ మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమా
క్కిను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(55) 21, హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

యువతీ విద్యానిలయము-బాపట్ల

లోనకు నెకండరి పరీక్ష పాస్ అయి బ్రెయినింగు
అయినట్టి యువపాఠ్యముని యొక్క-ర్తను మెట్రిక్యులేషన్
బ్రెయినింగు పాస్ అయిన మరెయొక్కరును ఈ పాఠశాలకు
ఉపాధ్యాయులుగా కావలసియున్నారు. అట్టివారెవరైనను
యెడల తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి
ఈ సంవత్సరము ఆఖరులోగా తమ దరఖాస్తులను పంప చేడు
చున్నాము. తా మెంత వేతనమును గోరునది దరఖాస్తులో
తెలియపరచునది.
బాపట్ల చో. సీతమ్మ.

మోహనీ తైలము

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.
ఇది మనోహరమయితేయు విద్యాధ్యులు, స్త్రీదర్శు,
ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుభవద్ర, నిశ్రాంతి నిచ్చును.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0
అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫోకోడు, బొంబాయి.
7, తంబుకెట్టివీరి, మదరాసు.